

NGUYỄN LẠC
MỘT THỜI
(thi tập)

Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu
2018

Nguyễn Lạc

Tên thật: Nguyễn Văn Lạc. Cựu học sinh trung học Hoàng Diệu (Sóc Trăng). Tốt nghiệp Đại học Khoa Học Cần Thơ. Nhập ngũ 1973 -1975: lính Quân Y/QLVNCH. Dạy học trường Trung Học Tư Thục Việt Hoa Khải Trí, Trung Học Tư Thục Tân Văn (Cần Thơ), Trung học tư thục Lam Sơn (Sóc Trăng). 1987: Vượt biển đến Bi Đông - Malaysia. 1988 đến Mỹ. Hiện đang sống tại tiểu bang Texas, USA.

Thơ Nguyễn Lạc, giản dị, không cầu kỳ rắc rối, không làm dáng trí thức, không gồng mình đổi mới, không mượn chữ người khác làm của mình. Nói cách khác, thơ Nguyễn Lạc là “của Nguyễn Lạc”, không lẫn vào với bất cứ ai.

Đọc thơ Nguyễn Lạc, người đọc biết ngay tác giả hẳn đã phải tắm và uống nước sông Tiền, sông Hậu từ lúc còn trong bụng mẹ.

Dòng máu nam bộ chảy trong tim con người Nguyễn Lạc như thế nào, dường như đã lộ hình lộ dạng như thế ngay trong mạch thơ Nguyễn Lạc. Và đi thẳng vào tâm hồn người đọc:

Đã cố dận lòng, thôi tôi ơi!

Ra đi, là đã biệt li rồi!

Quê hương ngủi mắt, đoàn, phương ấy

Vẫn mãi trong tôi bóng nguyệt đây!

NGUYỄN LẠC

MỘT THỜI

(thi tập)

Tranh Bìa: Ái Lan Công Tăng

Trình Bày: T.Vấn

Ấn Bản Điện Tử
do
T.Vấn & Bạn Hữu
Thực Hiện

©Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu 2018

©Nguyễn Lạc 2018

NGUYỄN LẠC

MỘT THỜI

(thi tập)

Các Phụ Bản: Họa Sĩ Ái Lan Công Tăng

MỤC LỤC

TỰA

3

DẪN NHẬP

10

Quyển I – THƠ ĐẠI

15

Quyển II – QUÊ HƯƠNG CÙNG NỖI NHỚ

27

Quyển III – MỘT THỜI

53

Quyển IV – RƯỢU

127

Quyển V – TÌNH CA ĐẠO LỤC BÁT

141

Quyển VI – TRẦM TƯ

165

PHỤ LỤC

218

Phụ Bản 1: Chiều Cuối Năm (Ái Lan Công Tăng)

TỰA

Độc thơ Nguyễn Lạc, nghĩ về những cuộc hành xác tự nguyện

Nguyễn Lạc, như những người miền Nam cùng thời với mình, thuộc về một thế hệ rất không may trong lịch sử Việt Nam cận đại. Đi lính, đi tù, rồi đi làm kiếp lưu vong vì không thể sống được trên quê hương mình. Mỗi chặng đường đã qua, mỗi một thời đã sống, đều được Nguyễn Lạc ghi lại. Trong tim. Trong óc. Ghi sâu, ghi kỹ đến độ không thể nào quên được, dù có lúc rất muốn. Lâu dần, những “một thời” ấy đã trở thành phần không thể thiếu trong quãng đời còn lại, dù như tên gọi, chúng đã qua, đã là quá khứ. Và có lúc, chúng trở thành “khôn kham”.
Bà mẹ nó dòng sông chết tiệt!/Cố quên đi. vẫn ròng lón trong đầu.

Thế là, cũng giống như một số người cùng thời, Nguyễn Lạc chọn văn chương làm chỗ cất giữ những thứ không thể quên được ấy trong đời mình. Cất đi, cho nhẹ lòng. Và, có lẽ, cũng nhẹ cả người khi cuối đời cất bước ra đi về miền miền viễn.

Thế là, bầu trời thi ca hải ngoại lại có thêm một tiếng đoạn trường kêu trời thất thanh, tiếng kêu bi thiết, uất ức của con chim bị buộc phải xa bầy, lẻ bạn. Tiếng kêu dồn nén từ bao nhiêu năm, nay mượn những vần thơ mà *thấp ngọn đèn ký ức/soi hồn tôi nổi sầu!*

*

Thơ Nguyễn Lạc giản dị, không cầu kỳ rắc rối, không làm dáng trí thức, không gồng mình đổi mới, không mượn chữ người khác làm của mình. Nói cách khác, thơ Nguyễn Lạc là “*của Nguyễn Lạc*”, không lẫn vào với bất cứ ai.

Đọc thơ Nguyễn Lạc, người đọc biết ngay tác giả hẳn đã phải tắm và uống nước sông Tiền, sông Hậu từ lúc còn trong bụng mẹ.

Dòng máu nam bộ chảy trong tim con người Nguyên Lạc như thế nào, dường như đã lộ hình lộ dạng như thế ngay trong mạch thơ Nguyên Lạc. Và đi thẳng vào tâm hồn người đọc:

*Đã cố dặn lòng. thôi tôi ơi!
Ra đi. là đã biệt li rồi!
Quê hương ngút mắt. đoài. phương ấy
Vẫn mãi trong tôi bóng nguyệt đầy!*

Máu nam bộ của Nguyên Lạc còn tỏ rõ hơn ở những bài lục bát-ca dao. Một phần vì hơi hướm ca dao. Phần khác nhờ ở bản lĩnh cứng cáp của Nguyên Lạc trong cách gieo chữ và vần lục bát. Ở khía cạnh này, Nguyên Lạc khá tự tin khi mạnh dặn cho ca dao và thơ “ăn nằm” với nhau, như thể đôi ta (ca dao và thơ Nguyên Lạc) trời sinh ra là để “nên nghĩa lục bát”:

*Buồn trông con nhện té ao
Con cá vội đớp lòng sao ngậm ngùi
Ngắm tôi cũng té lâu rồi
Lụy đời vì bởi mắt người lá rằm*

*Vẳng khuya cá đớp bóng trăng
Hồn tôi người đớp bao lần biết không?*

*Hươ tay chỉ lạnh chỗ nằm
Chiếu chăn xô lệch mất tấm người rồi!*

Máu nam bộ của Nguyễn Lạc mộc mạc đến thô nhám ở chỗ “có sao nói dzậy người ơi”, không màu mè, không lựa lời cho ra vẻ:

*Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt!
Mãi theo ta suốt một kiếp đời*

*Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt
Ta rửa mi
Khốn kiếp!
Chết đi!*

Câu chữ thề vuột ra trong cơn “tức tối”, vậy mà cũng thành thơ. Hay dở tùy cảm quan người đọc. Nhưng khó có thể chối cãi đó là thơ, **thơ Nguyễn Lạc**.

Bấy nhiêu đủ để thơ Nguyễn Lạc có được một chỗ riêng của mình trong khu vườn thi ca muôn màu muôn sắc.

*

Ở hải ngoại bây giờ, người đọc (sách) rất ít. Người đọc thơ lại càng ít hơn nữa. Nhưng so với các thể loại văn học khác như tùy bút, phiếm, truyện ngắn, truyện dài v..v..., thơ có lợi thế hơn ở chỗ . . . ngắn. Màn hình chiếc máy điện thoại thông minh (vật bất ly thân của mọi người già trẻ lớn bé, nam phụ lão ấu) đủ chứa gọn một bài thơ. Và vì thế, thơ (xuất hiện trên facebook, một nơi ai cũng quen nhau) có nhiều người đọc (hơn là khi thơ được in thành tập sách). Và nếu bài thơ ấy hay (hiểu theo nghĩa làm rung động người đọc với chỉ vài câu được đọc lướt qua trên mặt máy điện thoại), nó sẽ lan truyền đi khá nhanh (ít nhất là nhanh hơn những phương tiện quy ước như khi nó xuất hiện trên một trang web, hay thư điện tử).

Theo như tôi được biết, Nguyên Lạc, tuy không còn trẻ nữa, nhưng đã rất nhanh nhạy với sinh hoạt facebook và biết cách tự giới thiệu thơ của mình. Và

cũng qua tính cách nam bộ “thật thà” của anh, tôi biết và tin rằng, Nguyễn Lạc đã chứng minh, ngày nay, không phải mọi người đều ngổa nh mặt với thơ phú. Nếu thơ của anh có hồn, nếu anh biết cách “đem hồn mình hớp hồn người đọc”, dù chỉ một lần, tức là anh đã có được một độc giả trung thành. Họ sẽ đọc (thơ) anh, góp ý với anh, và hơn nữa, truyền bá thơ anh.

Để được như vậy, Nguyễn Lạc hẳn phải chứng tỏ một bản lĩnh mà nhiều người làm thơ hăng mơ ước, dù để có được bản lĩnh ấy, người làm thơ đã phải tự hành xác mình như nhà tu hành khổ hạnh tìm sự cứu rỗi cho linh hồn bằng cách hy sinh mọi lạc thú trần gian.

Nguyễn Lạc tự hành xác mình như thế nào, tôi có thể đoán được qua những bài thơ anh gởi đi, rồi tiếp theo đó là những sửa, sửa và sửa. Trong những cơn hành xác, người làm thơ có tìm thấy được lạc thú hay không, tôi không biết. Nhưng chắc chắn, sau một bài thơ hoàn chỉnh, là một cảm giác sảng khoái đến mệt lã cả châu thân.

Hướng hồ gì, giờ đây, Nguyên Lạc có cả một tập thơ “hòan chỉnh” gửi đến độc giả. Tôi hoan hỉ được góp tay, cùng với Nguyên Lạc, đưa đũa con tinh thần của anh đến với người đọc.

T.Vấn

(Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu)

**Những chữ in nghiêng (italic), màu xanh trong bài là thơ trích trong thi tập “Một Thời” của Nguyên Lạc.*

DẪN NHẬP

Ai cũng có một thời! Thương ghét, nhớ quên tùy người. Cũng không ngoài lệ đó, tác giả cũng có một thời: "Một Thời Ta Cố Quên", một thời tác giả muốn quên, cố gắng quên. Nhưng được không?!

Xin được dùng hai bài thơ sau đây, thay cho lời dẫn nhập mời các bạn đi vào thi tập này:

MỘT THỜI EM TÔI

(Tặng các cô phụ miền Nam "một thời khó quên"!)

Nhánh lục bình trở một chùm hoa tím
Vương bãi bùn khóc dòng cạn trôi xa!
Con thoi lòi trở mắt nhìn dòng tím
Bỗng giật mình trái bần rụng chiều tà

Người về đâu lệ lung tròn rụng rức
Bỏ lại ai bờ bến khói sương và...!
Trời về đâu chiều bóng ngả bờ xa?
Buồn con nước bìm bịp kêu ba tiếng!

Người năm cũ đâu còn áo lụa!
Trên dòng sông bờ lở bờ bồi
Đôi mái chèo cùng đưa con cô
Vạt tóc khét lưng còng đời cô phụ!

Người năm cũ đâu còn cười nụ
Bên dòng đời khóc nỗi tàn phai!
Người “chinh phu” trên ngàn đả gỗ [*]
Nỗi oan khiên lệ đổ đêm dài!

Ai gây chi thương đau dâu bể?
Để em tôi cơ khổ phận người!
Để héo hon tuổi mộng đôi mươi
Trang đài cũ tả toi theo năm tháng!

.....

[*] Trại "cải tạo"
Chém tre, đả gỗ trên ngàn
Hữu thân, hữu khổ phận nà cùng ai!
(Ba năm trấn thủ lưu đôn - Khuyết danh)

EM TRẢ LỜI CHO TA

Năm mươi năm nhìn lại
Đủ dài chưa tôi ơi?
Ước mơ rồi mộng vỡ
Cuối đời tôi gặp tôi!

Năm mươi năm tìm lại
Cổ độ mây lưng trời
Cổ nhân mờ nhân ảnh
Tà huy nghiêng nắng phai!

Quê hương mờ sương khói
Biết phương nào tìm đây?
Người muôn năm vẫn đợi?
Tình muôn năm đã phai?!

Thắp ngọn đèn ký ức
Soi hồn tôi nổi sầu!
Năm mươi năm có đủ?
Vinh nhục đời phôi pha

Năm mươi năm dài đủ?
Sao thấy như hôm qua?
Chỉ khác màu tóc trắng
Cùng năm tháng nhạt nhòa!

Năm mươi năm có đủ?
Xóa mối tình xưa xa
Sao đại khờ ngày cũ
Vẫn mới hoài trong ta?!

Năm mươi năm không đủ
Quên đôi mắt lệ nhòa!

Trăm năm rồi có đủ?
Em trả lời cho ta!

Nguyễn Lạc

QUYỂN I

THƠ ĐẠI

TÌNH THƠ DẠI

Trường xưa phượng đỏ áo dài
Quê hương ngày cũ nhớ về xót xa
Xót xa rồi cũng chỉ là
Thời gian vèo bóng bỏ ta bạc đầu!

Bạc đầu. có bạc tình nhau?
Khôi tình thơ dại muôn sau vẫn hoài!

HỒN DỐI

KHÚC TÌNH 1

Có chút sầu bi trong mắt em?
Chiều rơi bên đời vắng êm đêm
Môi ngoan không tiếng dù than trách
Chết điếng hồn tôi yêu lắm thêm!

Có nỗi niềm chi trong mắt ai?
Lặng im ngồi dõi áng mây trời
Dáng gầy tóc xóa bờ vai mỏng
Buồn hỡi người ơi nhói tim này!

Có giận hờn không trong mắt nâu?
Buồn giăng sợi nắng phai ngang đầu
Ve ơi thôi nhé đừng vang tiếng
Kéo phượng hồng rơi mắt lệ nào!

Hè nơi xứ lạ không phượng thắm
Chỉ tiếng ve thôi đủ sầu đời!

Nhớ ơi mắt lệ chiều xưa ấy!
Có cách nào quên môi tình đầu?!

6/2017

KHÚC TÌNH 2

Nói đi em kéo nắng phai
Chiều nghiêng bóng xế thờ dài với tôi
Khẽ nhe em chuyện buồn vui
Để tôi vẫn thấy nụ cười hồn nhiên
Dỗi chi em để mưa nghiêng
Thấu tôi nổi lạnh hồn phiêu muộn thôi!

Chiều nay cô lữ bên trời
Dương lam màu nhớ một thời đã xa
Nhớ làm sao mắt lệ nhòa
Thương gì đâu những xót xa tình đầu!

Dại khờ rồi cũng qua mau
Thời gian để lại nỗi sầu tóc ai
Tình đầu như sợi tóc dài
Dẫu màu có bạc vẫn hoài vẫn vương

Sợi thương sao vẫn âm thầm
Ve sầu phượng thắm siết lòng tôi chi?!

6/2018

PHƯỢNG

Có một mùa xa lắm
Phượng nở đỏ góc trường
Ve reo mừng rộn rã
Từng bước nhỏ thân thương

Lú lo giờ tan học
Rực trắng cả con đường
Mắt liếc dao lá trúc
Chém tim ai bị thương!

*

Thương phượng rung mắt đỏ
Người giờ tìm phượng nao?!
Vẫn đường xưa lối cũ
Ve buồn tình trốn đâu?!

Dấu chân nào nhỏ nhỏ
Nhói hồn tôi rất lâu!
Lời yêu không dám ngỏ
Nên hẳn rõ trong lòng!

*

Chiều nay bên trường cũ
Mười năm rồi phải không?

Mười năm ...
dài có đủ?

Phượng ơi. dù trăm năm!

CHỢT GẶP NGÔI TRƯỜNG

Tưởng rằng quên được một thời
Lắng trong tiềm thức xa rồi... rất xa!
Ô kia cuối phố phải là ...?
Không đâu tìm nhé
chỉ là
nhớ thương!

Rộ ve. phượng đỏ con đường
Dáng em. trắng cả ngôi trường tuổi thơ
Có tôi. đứng đứng giữa trưa
Đổi theo dáng mộng
lời thơ mơ về

Phượng hồng vẫn đỏ đam mê?
Khô đầu có đã ...?
Đi về vẫn riêng?

Vẫn tôi cùng nỗi muộn phiền
Trường xưa. lối cũ. hiện tiền đó sao?
Chỉ là nỗi xót xa nào!
Ngôi trường rất lạ có sao tôi buồn?!

Thời gian chẳng thể nắm buông
Xuôi dòng nước chảy biệt nguồn người ơi!
Thôi đành. thôi nhé đành thôi
Phương hồng tình đó
một đời riêng mang!

Bể dâu cùng với điêu tàn
Bao giờ hạnh ngộ?
Ly tan đang là!
Vô thường
lời Phật chỉ ra
Tâm kinh cổ tụng
chắc là tâm an?

Tịnh không. thoáng tiếng muôn trùng
Giữa khuya. tích tắc tiếng buồn thời gian
Tiếng chim cô lẻ trời sương
Chong đèn nên lệ
đoài phương nhớ về!

TÌNH ĐÀU

Ve sầu rộn rã trên ai?
Con đường phượng đỏ. mắt dài ngóng theo
Lời yêu. thơ dấu sách nào
Vụng về lời ngỏ. vội trao tình đầu
Điếng hôn . mắt ấy dao cau
Vội vàng. cuống quýt. bước mau tan trường

Thế rồi mùa ấy tang thương!
Bay vèo chiếc lá. nộ cuồng bão giông

Chiều nay. ve lạ khóc rờn
Phượng hồng ngày cũ còn không. dáng người?
Nhớ thương thì nhớ thương rồi
Tha phương xứ lạ vẫn ngời trường xưa

Phượng ơi. tình ấy đủ chưa?
Mười năm có đủ. để xưa tình đầu?!

NỖI LÒNG PHƯỢNG XƯA

Quê hương xa lắm thưở nào
Đôi chi hướng ấy?
một màu hoàng hôn!
Đoài phương có nhớ ta không?
Chút cay đôi mắt
một phương nhớ về!

Ve sầu điệp khúc buồn thê
Hè nơi xứ lạ, chẳng hoa phượng hồng!
Chỉ là nỗi nhớ cháy lòng!
Chút tình thơ dại
mù không ngôi trường!
Con đường trắng rục dáng thương
Mắt em liếc xéo một đường xuyên tim

Lời yêu muốn ngỏ
khôn tìm!
Điếng câm. ngớ ngẩn
Con chim trên người
Hình như môi ấy mỉm cười
Hết hồn phượng đỏ vội rơi tóc nào

Tình đầu người bảo phai mau
Sao tôi vẫn mãi. hoài mơ phượng hồng?!Thời gian. vèo bóng qua song
Bỏ tôi ở lại. nỗi lòng phượng xưa!

Trong tôi. phượng vẫn đỏ màu
Ngàn năm trường ấy. vẫn mùa phượng yêu!

LÁ THU

Trời mưa nên giấu lá thư
Kẻo không nhòe ướt tâm tư gửi người!
Mưa chi cho lạnh một trời?
Yêu chi để phải suốt đời nhớ nhau?

QUYỂN II

QUÊ HƯƠNG
CÙNG NỖI NHỚ

QUÊ HƯƠNG VỜI NHỚ

*Sương khói chạnh niềm riêng cố xứ
Đôi mắt, xuân không, lệ đắng lòng!
(Nguyễn Lạc)*

*

Lam dương hướng ấy chiều đến vội
Thấy những tàn phai mộng cuối trời
Đồng vọng mùa sang lời rất khẽ
Vời nhớ quê hương ngút phương đài

Sao nhớ chi câu thơ ly khách!
Chuyện ngàn xưa buồn tiếp đời nay
Sầu ly hương đong đầy mắt khách
Sao chẳng say ly rượu chiều này?

Nhớ lắm cố hương dòng sông Hậu
Tím biếc hoa trôi nước rờn đầy
Thương lắm quê tôi vườn trái ngọt
Sầu riêng môi mật mớm tình nhau

Ra đi đã biết rồi không thể ...
Mang theo hồn thơ cổ người xưa
Mang theo chút tình quê để nhớ
Chiều nay vời đó tím một màu!

Tha phương lưu lạc đâu có bạc
Vẫn mãi trong tôi cố quận nào!
Bạc đâu tình ấy làm sao bạc
Cách chi phai nhạt vị ngọt ngào?

Vẫn mãi trong tôi vườn trái ngọt
Ngàn năm môi mật mớm tình nhau!

QUÊ HƯƠNG

*Ôi lịch sử những dòng đời cay nghiệt,
Những tự hào hoá giải với oan khiên.
(Trần Kiêm Đoàn)*

*

Dẫn:
*Đã cố dạn lòng. thôi tôi ơi!
Ra đi. là đã biệt li rồi!
Quê hương ngút mắt. đòai. phương ấy
Vẫn mãi trong tôi bóng nguyệt đầy!
(Nguyễn Lạc)*

Vào bài:
Quê hương có gì để nhớ
Mà sao nước mắt lưng tròng?

1.

Quê hương. chiếc đò nho nhỏ
Qua sông. kham khổ từng ngày
Thân mẹ vai gầy. gánh khổ
Thương con. chịu nổi đắng cay

Quê hương còn đầy thương nhớ
Ngoại nhai tóm tép trầu cay
Mẹ mày. thằng cháu mất dạy
Rong chơi lêu lổng suốt ngày

Quê hương làm sao không nhớ?
Cầu tre lắt lẻo sáng mai
Đường vui. trống trường réo gọi
Cây cao. chim hót từng bày

Chia nhau từng viên đạn nhỏ
Bịt mắt kiếm tìm. Ai đây?
Chia nhau nỗi lo thầy gọi
Nói đau. thước kẻ bàn tay
Chia nhau trái me keo ngọt
Chia nhau từng tiếng cười đầy

Quê hương làm sao không nhớ?
Dòng sông tuổi trẻ mênh mang
Bàn de. phóng đùng. nước mát
Lặn tìm. chân bắt. la vang
Bờ sông. chị khàn tiếng gọi
Vết roi cha đánh. tím bầm!

2.

Quê hương đỏ màu phượng vĩ
Hè sang ve sầu khóc vang!
Tạ từ. lời ca ly biệt
Buồn trao lưu bút. lệ tràn!
Biết rồi mùa sau gặp lại?
Hay rồi đôi ngả ly tan!

Quê hương. buồn vui gác trọ
Thả hồn. giọng Khánh Ly khàn
Chia nhau chút đầu thuốc vụn
Khói bay theo khúc tình tan

3.

Bao năm đời này vẫn nhớ
Xuân nao thay đổi phận người!
Bể dâu. biệt ly. mong đợi!
Khổ đau thay thế nụ cười!

" Bàn tay làm nên tất cả
Sức người sỏi đá thành cơm " (1)
Trăm năm lời này vẫn nhớ!
Bao năm thắt cổ căm hờn!

Khô cằn. " thẳng Trời Đấng thế " (2)
Rồi làm mưa gió được không?
" Trăm năm trông con người mới " (3)
Mười năm đủ đổi vạn lòng!

4.

Bao năm chém tre dẫn gỗ
Bạn bè chết không nắm mồ!
Mẹ già vượt đèo núi khổ
Thăm con. lệ cạn mắt khô!

Con ơi. vợ con Kiều đó
Bán thân. lo giúp cho chồng!
Chữ Trinh. thôi đành phụ bạc!
Đoạn trường. con biết hay không?!

5.

Bao năm đời này vẫn nhớ
Đêm thâu xuôi mái theo dòng
Người đi không lời từ biệt
Buồn ơi. tím biếc dòng sông!

Quê hương ta ơi. thôi nhé!
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!
Rặng cây quê hương mờ bóng
Có còn gặp lại được không?

6.

Quê hương hoài mong thương nhớ
Cô thân lưu lạc phương người
Chiều nay nhớ dòng sông ấy
Lục bình hoa tím hoài trôi!

Quê hương ta ơi... đừng nhớ!
Muộn phiền cay đắng mà thôi!
Cố quên sao lòng vẫn nhớ!
Quê hương nhớ lắm... người ơi!

Quê hương còn gì để nhớ?
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!

Quê hương sẽ còn để nhớ?
Người ơi. tình đó buốt lòng!

Chú thích:

"..." : những lời người CS nói:

Chính xác hơn, những người cộng sản nêu ra khẩu hiệu:

(1) – "Bàn tay ta làm nên tất cả,
Với sức người sỏi đá cũng thành cơm"
(dân miền nam đọc giễu thành: ... " với sức người sỏi
đá cũng... còn nguyên !")

(2) - "Nghênh đồng, đổ nước ra sông,
Vắt đất ra nước, thay trời làm mưa"
(hình như khẩu hiệu này của Nguyễn Chí Thanh đưa
ra, về sau đồng chí đã bước "lên thiên đường CS"
"nhờ" bom đạn "tư bản giã chết" Mỹ)

(3) - Câu này Việt cộng kêu là của Kỵ Hồ, nhưng
đúng ra là Kỵ Hồ "mượn" từ sách Tàu:

"Thập niên chi kế, mạc như thụ mộc
Bách niên chi kế, mạc như thụ nhân"

(Kế mười năm, sao bằng trồng cây. Kế trăm năm,
sao bằng trồng người)

@ Vài lời thêm

Trong tác phẩm "Lòng yêu nước" của nhà văn Nga
Iliia Erenbua có viết: "Lòng yêu nước ban đầu là
lòng yêu những vật tầm thường nhất: yêu cái cây
trồng ở trước nhà, yêu cái phở nhỏ đổ ra bờ sông,
yêu vị thơm chua chát của trái lê mùa thu hay mùa
có thảo nguyên có hơi rượu mạnh(...). Dòng suối đổ
vào sông, sông đổ vào dải trường giang Vôn ga, con
sông Vôn ga đi ra bể. Lòng yêu nhà, yêu hàng xóm,
yêu miền quê trở nên lòng yêu Tổ quốc".

NHỚ BẾN NINH KIỀU

Bao năm quên bến Ninh Kiều
Chợt nay thấy ảnh buồn nhiều oán sâu!
Cái thời mắt liếc môi trao
Cái thời mưa đượm tình nhau, Xóm Chài

Vẫn còn hoài mãi một đời
Dù bao thống hận lũ người ác nhân
Dựng chi cái tượng ác thần?
Đề cho oan nghiệt sấm thương chia bờ!

Còn đâu đại học Cần Thơ
Còn đâu đường phượng thắm hoa đỏ trời!
Tiếc thương chi. cũng rồi thôi!
Nhớ thương chi. để lệ rơi kiếp người?

GÓC QUÊ HƯƠNG Ở SAU NHÀ

Chỉ có chút này cho quê hương!
Chiều nay lặng ngắm góc sân vườn
Đưa tay ngắt một nhánh rau đắng
Nhưng ngọt hồn tôi. nhớ quê hương

Có đáng gì đâu. nhưng lắm thương!
Này đây đậu bắp nở hoa vàng
Và đây rộ chín chùm ớt đỏ
Hoa hẹ thân gãy trắng tỏa hương

Còn có gì đâu thôi tôi ơi!
Quê hương mù dẫu ở phương nào *
Chỉ chút này thôi. riêng góc nhỏ
Cũng đủ làm tôi bớt sầu đời!

.....

() Phương nào (Phương tây): Danh từ địa lý và ước lệ: nói lên sự thương nhớ, hoài niệm nhớ về VN ở phương tây nhìn từ Mỹ.*

CHUYỆN TÌNH VÙNG U MINH

Lời vào chuyện:

Đây là chuyện tình vùng quê tôi, phát xuất từ truyện HƯƠNG RỪNG của Sơn Nam. Xin tóm tắt chuyện như sau:

Di dân từ ngũ Quảng vào lập nghiệp vùng rừng U Minh. Ông Hương giáo có một người con gái duy nhất, xinh đẹp mà ông rất thương yêu tên Hoàng Mai. Khi Hoàng Mai đến tuổi trăng tròn, hồi ơi ông phát hiện nàng bị bệnh nan y: CÙI.

Tìm trong gia phả có ghi: - Luyện thuốc bằng "ngọc" ong mật có thể chữa bệnh CÙI. Ông thuê một chàng trai trẻ làm nghề bắt ong mật tìm "ngọc" ông để luyện thuốc cho con gái yêu. Ông Hương giáo mời chàng trai ở luôn trong nhà cho có bạn. Ngày đêm, ông chong hàng chục ngọn nến bạch lập chung quanh mớ "ngọc" để luyện, hy vọng rằng, khi đúng một ngàn ngày, nó sẽ trị được bệnh nan y của Hoàng Mai.

Một hôm tại nhà ông Hương giáo, chàng gặp nàng, người con gái mỏng manh đứng tựa cây hoa sứ nhìn chàng với ánh mắt đầy ân tình. Lòng đầy yêu thương, chàng đến đứng cạnh Hoàng Mai xin được cầm tay nàng.

[- Anh nắm cái chéo tay áo này, em cũng đủ vui rồi.

Cảm động làm sao!...

Và ngạc nhiên làm sao, một mùi hôi hám từ trong tay áo bay ra khi níu cái chéo tay áo của người đẹp. Tư Lập thấy rõ ràng bên trong, ngón tay của nàng rưng mắt hôi nào, chỉ có năm cuộn vải nhỏ vắn khéo léo thay thế.

Hôm sau, chàng trai viện cớ ra đi lúc mùa bông tràm nở trắng rục. Anh không thèm làm nghề ăn ong nữa, về ở Long Xuyên ...] (Sơn Nam)

Nhưng hương rừng có ma lực quyến rũ, lúc mới đến thì vui, ở lâu lại sanh buồn. Xa cách lâu ngày thì đâm ra nhớ không nguôi, không trở lại thì không được. Ôi đẹp quá mùa bông tràm nở trắng rục, cảnh rừng tràm lúc ong "đi bông". Anh lại trở về.

Khi phát hiện anh về, ông Hương giáo nhắn mời anh thăm Hoàng Mai. Anh ăn ong hứa, nhưng giữa đêm chàng ta xuôi dòng đi mất.

Và đây là đoạn cuối của CHUYỆN TÌNH VÙNG U MINH:

[...Trên thềm nhà, trong bóng mát, hình dáng của Hoàng Mai với đôi mắt và mở tóc trùm kín trong chiếc khăn. Chiếc tay áo của nàng lòng thòng che khuất mấy ngón tay, từ từ nâng lên như tiễn đưa một hình bóng ...] HƯƠNG RỪNG- Sơn Nam.

@. Cảm thương người con gái, Nguyễn Lạc xin đổi chữ CUI bằng chữ MÃU ĐÒN (nôm na: Mẹ thằng cùi)

Xin mời các bạn đi vào bài thơ

CHUYỆN TÌNH VÙNG U MINH

I. ANH HÙNG LỖ VẬN

U Minh trảm đước, cóc kèn (*)
Anh hùng lỗ vận lên rừng bắt ong
Bắt sao trúng phải nỗi buồn
Cảm thương phận bạc
Lệ tuôn lưng tròng

Dõi theo con nước lớn ròng
Bỏ đi trốn bâu
mà lòng xôn xang
Nước mắt sao cứ chảy hai hàng
Chèo ghe lướt tới,
mà lòng quay lui

Rạch sông muôn nẻo ngược xuôi
Cố quên nẻo ấy
dáng người bên hoa

Mắt xưa giờ chắc lệ nhòa
Gặp nhau chi hử?
Đề cho thăm sầu!

II. "MÃU ĐƠN" HOÀNG MAI

Bên sông tựa nhánh bần xiêu
Lặng êm đêm lạnh
điều hiu bên trời
Sương rơi thấm lạnh vai người
Vạc kêu tiếng khỏ,
buồn rơi đoạn lòng

Mắt ơi!
thôi chớ hoài trông
Làm sao giữ được một dòng nước xuôi?

Về thôi?
Ơi hãy về thôi
Trăm năm cũng vẫn một đời cô liêu!

Về thôi!
Trời ửng bóng nhiều
Ngàn chim ríu rít
như trên lòng người

Về thôi!
Người chẳng đến rồi!
Gặp chi?
rồi để cả đôi phải sầu

Hoa xưa nay có còn đâu
Còn màu lá úa
Còn đau tình này!

(*) *Cây cóc kèn: Derris trifoliata* rất phổ biến trong những vùng ngập mặn, rừng sác, rừng ngập mặn. là loại cây bò trườn thuộc họ Fabaceae.

CHUYỆN DÒNG SÔNG QUÊ TÔI

*Quê hương khuất nẻo chiều nghiêng bóng
Gợi khách sầu lây khói sóng đời
(Hồ Chí Bửu)*

CHUYỆN THỨ NHẤT

Quê mình có gì lạ không em? *
Mai anh về giữa bến sông xưa
Anh về giữa một dòng yên lặng
Giữa hai bờ bản rục đóm nao

Anh tìm lại dòng đời xa vắng
Đêm êm đêm thuyền thả mái xuôi dòng

Hồ ơ ơ ơ
Đâu đây cá đớp bông bần
Nhật thừa câu hò đối
Bạn đành xa tôi!
Bạn ơi hãy nhớ quay về
Trời trong trăng tỏ ...ơ ờ
Lời thề chớ quên! ...ơ ơ

CHUYỆN THỨ HAI

1.

Ta sẽ về thăm lại dòng sông
Của thời mơ mộng cũ!
Em đứng đó môi cười hết nụ

Mây sẽ rồi ... gió cuốn bay đi
Em của tôi. cùng dáng nhỏ xuân thì
Dòng của đời
trôi ... trôi ... trôi mãi!

Ta có nên về thăm lại dòng sông
của thời hồn nhiên cũ?

Mây đã bay ... có bao giờ trở lại?
Nước xuôi dòng ... có quay lại bến xưa?

2.

Ta sẽ không về thăm lại dòng sông
của thời tan tác cũ!

Em đứng đó bóng rêu dáng mỏng
Thuyền ra khơi ... chắc mãi không về!
Người ra đi ... rồi chắc mãi không về!

Ta sẽ không về thăm lại dòng sông
của thời hung bạo cũ!

Xác em nổi trôi theo dòng bão lũ
Được tin người ... tìm nhé cố yên
Và đêm dài ... đêm nhé hãy ngoan
Ai rồi cũng sẽ về miền miên viễn!

3.

Ta sẽ không về thăm lại dòng sông
của thời quá vãng!

Quên đi nhé ... quên đi
quên đi nhé!
Đã xa rồi ... quên nhé
xa lắm xa!

** Nhái thơ của Nguyễn Sa,
Paris có gì lạ không em?
Mai anh về giữa bên sông Seine
Anh về giữa một dòng sông trắng
Là áo sương mù hay áo em?*

PHÙ VÂN

Phù vân. thì đã phù vân!
Làm sao giữ được một vầng mây trôi?
Thì thôi. người hỏi thì thôi
Cõi riêng đời đó chia đôi. ta đành!

GIAO THỪA XÚ LẠ

Mù sương. đèn khỏ. con đường
Đón xuân xú lạ bình thường đi tôi!?

Giao thừa da diết buồn thôi!
Ngó quanh. cây quạnh. từng lời tuyệt tan

Căn phòng. bóng gãy. nền tàn
Sầu theo tim lụn. lệ tràn câu kinh
Hữu thân. hữu khỏ. hữu tình
Quên làm sao được những hình ảnh xưa?!

Sông sâu râm mát bóng dừa
Câu ca dao với điệu hò ngày nao
Dáng người giờ ở phương nào
Giao thừa chỉ thấy một màu thê lương!

Nhớ ơi. phượng đỏ sân trường
Tiếc ơi. tuổi mộng lời thương ngày nào!
Hận ơi. tháng ấy xuân nao
Bể dâu. ly biệt. lệ nào nhói tim

Giao thừa ngày cũ khôn tìm
Chỉ còn tích tắc tiếng buồn thời gian

Nhớ chi. để oán hận tràn?!
Đến chi xuân. gọi nửa trăm năm sầu?!

THÁNG TƯ CHÍN NHỚ MƯỜI THƯƠNG

*Tháng Tư, nhớ tháng Tư nào
Rung rung cõi giáp, quăng bèo ngó nhau
(hà huyên chi)*

*

Tháng tư lại tháng tư nào
Người đi kẻ ở. hận trào oan khiên
Quê hương sao lắm muộn phiền
Tiếc sao thời ấy. buồn riêng đêm này

Cuộc đau ai nữ khéo bày?
Biển dâu. ly biệt. đời rày tang thương
Người rồi mờ ảo khói sương
Ta rồi một kiếp tha phương xứ người!

Đêm nay lại nhớ phương đoàn
Cảm sao nỗi lạnh kiếp đời li hương!

Nguyệt ơi. chín nhớ mười thương!
Tôi ơi. có nhớ chỉ vương lệ sầu!

Đất trời thăm thăm một màu
Có con chim lẻ
khóc câu tình hoài!

NỖI SÀU THÁNG TƯ

Tháng tư lại đến phải không người?
Buồn theo sương khói sóng dâng đầy
Quê hương đầy mắt chiều phương ấy
Chỉ áng mây trôi mãi cuối trời!

Đã cố dặn lòng thôi tôi ơi!
Ra đi là đã biệt li rồi
Quê hương xa lắm nhìn đâu thấy!
Dỗi mắt buồn thôi mặn môi này

Cố hương mất dấu. đoài phương ấy *
Vẫn mãi trong tôi bóng nguyệt đầy!

(*) *Phương đoài (Phương tây): Danh từ địa lý và ước lệ: nói lên sự thương nhớ, hoài niệm nhớ về VN ở phương tây nhìn từ Mỹ.*

QUÊ HƯƠNG CÙNG NỖI NHỚ

(Đại Ngãi trong ký ức)

*

Như buồn mắt dẫu vàng trắng?
Con chim lẻ bạn khóc khàn từng không!
Đêm nay chợt nhớ dòng sông
Quê hương. cùng nỗi hoài mong nhớ nào!

*

Điều bay vướng mắc hàng cau
Trò chơi cút bắt. ngực nào hờ hoa
Nhớ ai lời nói thật thà
Thương dòng sông với con đò ngược xuôi

Lớn rông lên xuống bãi bồi
Thăm hàng bần rữ nổi trôi lục bình
Chậm mau tay mái chèo xinh
Điếng hồn ai. với mắt tình dao cau

Nhớ sao trên bến Cầu Tàu! *
Phóng đùng nước mát mắt trao nụ cười
Đò ngang qua bến thăm người
Vườn cây còn thắm ngọt lừ trái ngon *
Ve kêu rộn rã trên cành
Sầu riêng. môi ngọt. ai dành tặng nhau

*

Giờ đây đầy mắt lệ trào!
Hình như đã rụng phương nào. trăng tôi ?
Thôi tìm chi. cũng chỉ rồi
Một màu lam thâm mây trôi xa mờ!

Vẫn đêm ngóng ánh trăng mơ
Vẫn ngời nguyệt cũ. hay là trăng thôi?!

Cố an!
đời cũng sẽ rồi ...
Có. Không
Tan. Hợp
Sao tôi lại buồn?!

Hình như có giọt sương tan
Rụng hồn ai đó
nổi hàn đêm nay!

[] Cầu Tàu là tiếng địa phương- cầu đá nhô ra sông dùng đo mực nước - bên bờ sông Hậu Đại Ngãi, Sóc Trăng quê tôi.
Còn: dải đất nổi lên giữa sông. Đại Ngãi có cồn Quốc gia nổi tiếng trái chôm chôm và sầu riêng.*

PHƯƠNG ĐÒÀI

Đầy đêm hanh vắng đoài phương ấy
Da diết trong tâm bóng nguyệt gây!
Tôi ở nơi này thương nhớ lắm
Xứ đoài bóng nguyệt vẫn rạng... hay?

Trời ở phương này thăm thẳm lắm!
Vẫn nín đoài kia ngút ngút mây
Đoài hỡi nguyệt kia ngời vẫn sẽ?
Mây ơi chờ giúp nỗi niềm này!

QUYỂN III

MỘT THỜI

Phụ Bản 2: Vọng Nguyệt (Ái Lan Công Tăng)

MỘT THỜI

KHÚC 1

a Time to Love & a Time to Die
(tên một tác phẩm của nhà văn Đức Erich Maria
Remarque)

*

Một thời để yêu
Một thời để chết
Con đường thắm mệt
Mòn bước ưu hoài

Chợt dáng ai gầy
Tóc dài áo trắng
Miệng cười lúng liếng
Nắng sớm reo mừng

Tưởng như đã từng
Khung trời thơ dại
Tên sách tay ai
Quay lui ngày tháng!

*

Đường vui buổi sáng
Ríu rít tiếng cười
Nhẹ bước bên người
Khung trời đại học

Lòng chợt muốn khóc
Oán hận xuân nào
Người khuất phương nao
Biển dâu đời đó!

Chém tre đẵn gỗ
Một kiếp lưu đày
Lệ đắng đêm dài
Bạn bè vùi xác!

Hận đời đôn mạt
Nạn kiếp lao tù!
Ngày dài thiên thu!
Nỗi sầu thiên cổ!

Đoạn trường tân khổ
Khuất vắng bóng người!
Như áng mây trời
Cuộc đời bão nổi!

*

Tha phương buồn ơi
Chim đời thiên di
Khung trời xa ấy
Tình đây chẳng voi!

Chợt tin bên trời
Nộ cuồng biển trời
Vùi lấp một đời
Xóa dấu tình chung!

Đêm bông vô cùng
Tim ơi đừng vội!
Ngoan đi ngoan nhé
Như gió thoảng thôi!

Ai cũng sẽ rồi
Miền xa miền viễn!

*

Trường kia reo tiếng
Khơi động nỗi niềm
Bỗng thấy con đường
Hình như xưa ấy!

Dáng gầy áo trắng
Ép sách ngực hồng
Trời hỡi phải không?
Một thời để nhớ?

Còn gì đâu nữa?
Một thời để chết
Một thời để yêu!

Một thời dẫu yêu!

Người ơi người ơi!
Thời nào cho tôi?!

KHÚC 2

Chiều nay mây trắng phương đòai
Nhớ về cố quận mắt đầy ngùi trông
Dòng sông nước lớn nước ròng
Bãi bồi bãi lở xuôi dòng hoa trôi
Lục bình tím ngắt một thời
Bần de đóm đóm gọi mời tình nhân
Vẳng khuya cá đớp bóng trăng
Buồn ai tiếng vạc kêu khan lưng trời

*

Quê tôi buồn lắm ai ơi!
Từ ngày bão nổi đời bẽ dâu
Một thời cùng ước mộng đầu
"Vá trời lấp bể" hẹn câu tình người

Những "đêm không ngủ" lửa ngời *
Câu ca lời hát dựng đời mai sau
Khung trời đại học thuở nào
Tay ôm. mắt ngó. môi trao nụ cười

Oan khiên đâu phải do trời
Quê hương tan rã bởi lời dối gian
Điều tàn cùng với ly tan
Mộng mơ tuổi trẻ lụi tàn từ đây

Từ ngày ngục ngữ lên ngôi
Từ ngày giai cấp phân đôi ta thù

Giã từ phố cũ đường mơ
Kẻ vào từ ngục kẻ mù chân quê
Kẻ ra đi mãi không về
Bỏ tình ở lại bốn bề hư không

Riêng ai bến vắng bờ sông
Những chiều hiu quạnh bên đồng chim kêu
"Chiều chiều chim vịt kêu chiều" **
Bâng khuâng nhớ bạn quán chiều phố xưa

Khỏ đau như thế chắc vừa?
Quê hương giả biệt hẹn mùa xuân sau!

Giữa khuya cũng vẫn sông nào
Xuôi dòng ra biển lệ trào biệt ly
Như buồn bản đước ngả quỳ
Vạc than khóc tiễn người đi lưng trời

*

Chiều nay mây trắng phương đoàn
Nhớ về cố quận một thời đã xa

Đã xa buồn chắc phải là
Nhưng trong tâm mãi em và quê hương!

[] Sinh viên trước 1975 thường tổ chức những đêm không ngủ để hát tình ca và nhạc "đấu tranh".*

[**] Ca dao

NỖI NHỚ

Tặng thi sĩ Phạm Hồng Ân

Hồ Miramar ta nhớ Cà Mau
Có con sông bồi lở bờ nào
Hồ bao la như lòng da diết
Nhớ em xưa môi mớm tình đầu

Hồ dương lam ta nhớ phố nao
Chuyến xe lam chở em ngày nào
Đến thăm anh chiều hanh mát đợi
Đêm mờ cô riêng điếng tình nhau

Hồ riêng ta oán hận xuân nao
Nỡ gâỵ chi dâu bẻ ba đào?
Phố Cà Mau vẫn chao lòng nhớ?
Hồ Miramar* lệ bỗng lưng trào!

**Miramar Lake ở California USA*

LIÊN KHÚC TÌNH BÊN HỒ XỨ LẠ

KHÚC TÌNH 1

1.

Bất chước thi sĩ Nguyễn Bắc Sơn
Tôi cố nghĩ: "Đàn bà người nào cũng như người
này..."

Nhưng có lẽ...
ông đã nói lộn
Nên giờ đây tôi bầm dập tim này!

Thôi giùm ơn
xin ông nói lại
Mất người rồi ai bù lại tình tôi?
Một lần thôi. đủ tổn tới già
Chuyện thương nhớ. riêng ai. ai biết

2.

Tôi cố nghĩ
riêng tôi cố nghĩ
Một chữ tình có đáng gì không?
Cũng vẫn uống ăn. cười nói. đứng nằm
Vẫn thu đến. hè đi. xuân hồng. đông lạnh
Đời vẫn bình thường thôi!

Nhưng dường như... có gì bỗng lạ
Thu nơi này ...
không giống thu xưa!
Hồ cạnh tôi ngồi. đâu phải dòng sông cũ
Vườn bên đồi. khác hẳn ở trong ta!

Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt
Cố quên đi vẫn lẫn lẩn trong đâu!

KHÚC TÌNH 2

Vẫn cứ mãi mùa hè chết tiệt
Phượng thắm màu
lưu bút thân thương
mắt buồn trao
sẽ rời ly biệt ?
Có người đi. rồi thương nhớ sân trường!

Vẫn thu ấy. vườn thu lá đỏ
Tiếng xạc xào dưới bước chân ngoan
Trong vườn hoang. chim ca ríu rít
E ấp vội vàng. ướm ngọt môi hôn
Bờ mi khép tiếng run tình rất rõ
Điếng thân gầy êm mượt tay ôm

Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt
Cố quên đi
vẫn lẩn quẩn trên người!

KHÚC TÌNH 3

Chiều riêng ta bên hồ xứ lạ
Nhớ cầu tre lắt lẻo. người về
Tiếng cười vang. té bờ rạch cạn
Ướt áo người
thấm rõ đóa tình si!

Vẫn thương nhớ dòng sông oan nghiệt
Nước lớn ròng hai ngã phân ly
Chiều ngòi đay bên hồ sâu ly biệt
Nhớ nổi trôi hoa tím lục bình

Đêm tiễn biệt xuôi dòng ra biển
Nhánh bần de đóm đóm gọi tình
Trên bến vắng người đi. kẻ ở
Lệ lưng trông. thăm cả dòng sông!

Bà mẹ nó dòng sông chết tiệt!
Cố quên đi. vẫn ròng lớn trong đầu
Ta ngòi đay. bên hồ đêm ngát lạnh
Nghe trong hồn sóng bủa khúc tình đau!

KHÚC KẾT

Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt!
Mãi theo ta suốt một kiếp đời

Bà mẹ nó chữ tình chết tiệt
Ta rửa mi
Khốn kiếp!
Chết đi!

QUỲNH Y CÙNG SỰ ĐỢI CHỜ

(Viết cho người vũ nữ tên M.. thời xa xa lắm!)

*Đêm buồn rót nhạc. buông mi
Riêng người. một mảnh quỳnh y đợi chờ
(Nguyễn Lạc)*

*

Sợi đêm vàng
tơ nhện giăng sầu
Đây quỳnh y
màu thủy chung
riêng người đêm nay
Người đâu?

Người đã đi?!

Nhạc bập bùng
Tiếng ca vang
Rượu ly tràn
Môi mềm
miệng cười
dạ xôn xang
đâu dáng thân yêu?
Nụ quỳnh chờ
nở trọn cánh đêm
riêng người
Người đâu?!

Đêm sắp tàn
nhạc trầm mi khép
Lệ đá xanh*...
lòng sâu mang

Người đâu?
Nụ quỳnh úa tàn!

Đêm sắp tàn
Nhòe điêm trang
hương đã phai
quỳnh y nát nhàu

Người đã đi ?!

Đêm đã tàn!
Đường về sao ngút ngàn
nghe nặng
từng gót chân vang
Ôi người đi rồi
sương sao lạnh mang mang ?!

Người đã đi rồi!
Đời chắc lạnh mênh mang!

[] Lệ đá xanh: những người khóc lệ không rơi
ngoài tim mình / em biết không / lệ là những viên đá
xanh / tim rũ rượi...(Thanh Tâm Tuyền.
Bài thơ này cũng đã được nhạc sĩ Phạm Đình
Chương phổ nhạc thành bài hát "Nửa hồn thương
đau".*

CHIỀU TIỄN ĐƯA

Đất trời gầy cuộc ly tan
Tôi mang áo trắng khăn tang tiễn người
Nắng chiều nhuộm tím bờ vai
Lay hồn nỗi tiếc thương hoài ngàn năm!

ĐƯỜNG ĐÊM THÁNG TƯ

Đèn vàng buông sợi. lặng câm
Đường đêm thỉnh lắng. âm thầm
Hàng cây trơ gầy dáng rũ
Nhớ người. tình ấy có không?!

Đêm nay góc im đối bóng
Con đường như bỗng trở mình
Đèn hắt hiu. hay mất lệ?
Nhớ chi hoài mãi bóng hình?

Đêm nao đèo nhau đường vắng
Vòng tay ôm trọn ân tình
Hoan ca. nhật thừa tiếng gió
Ngọt ngào. tình khúc môi xinh

Sẽ rồi. chút gì để nhớ?!
Mai ai. bỏ phố lên ngàn

Bể dâu nào ai mong đợi!
Xuân nao uất hận lệ tràn
Trại nao chém tre đẵn gỗ
Người rồi như áng mây tan!

Vẫn đêm lặng bên góc nhỏ
Trời không. chỉ áng mây mù
Trăng đâu. đèn vàng hiu hắt?
Tháng tư thống thiết xuân thu!

Hắt hiu khói sương. nổi lạnh
Nhớ tim. tình khúc đêm nào
Chắc gì kiếp sau sẽ gặp?
Thôi tôi riêng mãi đêm nao

MẮT VÀNG TRĂNG

*Ai mua trăng tôi bán trăng cho
Không bán đoàn viên, ước hẹn hò...
(Trăng vàng trăng ngọc - Hàn Mặc Tử)*

*

Ngỡ buồn còn một vàng trăng
Ai đem bán nốt trăng rằm của tôi?
Có không. người bán mất rồi!
Tôi xin mua lại. vốn lời trả cho

Vốn trăng. một nỗi đợi chờ
Lời trăng. một mối tơ vò tình em
Trả tôi trăng kẹo tôi buồn
Lời trăng quá lớn. trả hồn được không?!

Từ tôi mất ánh trăng rằm
Vị lai quá khứ dồn trong kính cầu
Đêm nay chẳng thấy trăng đâu
Một màu thảm bạc mây sâu xa bay!

Buồn theo từng sợi tóc dài
Thời gian để lại tình ai bạc đâu!

BUỒN ĐÊM MƯA

Chong đêm. đầy mắt bóng mình
Trong em nỗi nhớ có tình của tôi?

Người rời như áng mây trôi
Sao tôi vẫn mãi một thời đã xa!
Đêm nao. mưa khúc tình hòa
Đêm nay. mưa lệ đan nhòa ngoài song!

Thêm chi tiếng gió. xót lòng?
Nghe chi tích tắc tiếng buồn thời gian!
Mong sao nấn lụn. đêm tàn
Cho ngày vội đến xua tan nỗi sầu

Chắc gì có kiếp đời sau
Thôi thì tình ấy cũng màu thời gian
"Hương thời gian mãi thanh thanh
Màu thời gian tím ngát tình tỏa hương" *

Ngỡ rằng đời vốn vô thường
Hiểu ra mới biết chữ thương vẫn là!
Mưa nào rồi cũng sẽ qua
Tình em sao chẳng?
để ta thán ngày ...!

Đời ta là một thiên tai
Tình em ân sủng
ta hoài ngóng trông!

[] Lấy ý từ các câu thơ:
Duyên trăm năm đứt đoạn / Tình một thuở còn
hương / Hương thời gian thanh thanh / Màu thời
gian tím ngắt. (Màu thời gian - Đoàn Phú Tứ)*

CÒN LẠI CHÚT TÌNH

Cố hương còn có chờ người
Vàng trắng ngày cũ vẫn ngồi bên xưa?
Buồn dâng đầy mắt khói mờ
Nghe bao tan vỡ nỗi mơ bạc lòng!

Cánh chim cô lẻ từng không
Tiếng kêu thảng thốt nhói lòng tôi chi?
Bao nhiêu ước mộng xuân thì
Tha phương. cô lữ. còn gì nữa đâu!

Thôi người. còn chút tình nhau
Cho tôi đan mộng kiếp sau đèn bù
Đời trôi theo nhịp xuân thu
Bỏ tôi ở lại trắng bờ tóc xanh

Nhân sinh lẽ ấy. phải đành
Làm sao níu được thời gian. mà hòng!
Tâm kinh. hai chữ sắc không
Thôi. ta gắng tụng. để mong quên người!

Nhưng sao đáng mẫn bờ môi
Nhòa trang kính tụng rõ lời tình đau!
Chắc gì có kiếp đời sau
Sao không chia sẻ thương yêu kiếp này?!

ÁO TÍM

Vẫn thương nhớ mùa thu áo tím!
Tím hoàng hôn. tím ngát hồn tôi
Mỗi thu đến. bao năm hoài kiếm
Chỉ thấy màu gian dối mà thôi!

Thôi đã hết mùa thu áo tím!
Hết tự ngày phố rục vàng sao
Thu khóc ngất. lạc bờ tóc bím
Người xa rồi. màu tím thu nao!

Sao nhớ chi mùa thu áo tím!
Sao tìm chi màu tím sân trường!

Dù rất biết thời qua khôn kiếm
Tự dặn lòng. thôi!
Sao vẫn cứ thương?!

**LIÊN KHÚC TÌNH
CHÉN THƯƠNG ĐAU**

Khúc tình 1

CHIỀU MƯA PHỐ VẮNG

Mưa
tôi
nổi lạnh phở người!
Mơ rơi theo giọt
buồn trôi thành dòng
Cơn mưa đêm ấy
mù không
Lay hồn tôi động
nổi buồn nhân sinh!

Khúc tình 2

ĐÊM MƯA THÁNG SÁU

Tiếng mưa
điệp khúc gọi tình
Mơ đêm mưa ấy
nhớ mình điếng tâm
nhớ hương xưa
nhớ thị hồng
nụ quỳnh đầm ướt
ngực trăm mật môi

Điếng người
rợn rợn tình đôi
kín hai mắt khép
gấp hơi thở cuồng

Người rồi còn nhớ đến không?
Rên tình đêm đó
trăm năm đời này...!

Có không tháng sáu mưa rơi?
Thật không đêm đó mặn môi quỳnh người?
Hay là huyền mộng mà thôi?
Nhân sinh phù ảo cuộc đời phù vân!

Khúc tình 3

CHÉN THƯƠNG ĐAU

Phù vân?

Ừ

Mặc

Nắng tan!

Rượu tràn cứ uống
ngày tàn có sao?

Bể dâu?

này chén đắng trào!

Uống đi!

uống cả thương đau
nhe người?!

BÀI TÌNH CA ĐÊM MƯA

Cay mắt đêm sâu rơi tối nay
Vương vấn chi phiến mây cứ bay
Đông đến chưa mà gió khóc cây?
Ta nhớ em ừ ta đã quen
Chắc rồi!

Mưa có rơi buồn mưa cứ rơi
Hiu hắt đêm tiếng đời chơi vơi
Khúc nhớ thương từng nhịp thoảng mau
Ta mất em từ lâu lắm xưa
Thật rồi!

Thương tiếc chi tình nay đã xa
Thôi nhé ta sâu đau sẽ qua
Nhưng chắc không?
Sao hoài nhớ mong!
Cuối phố kia hình như bóng em
Phải không?

Rượu đắng cay say người mới quên
Đêm có qua ngày rồi mới sang
Nhưng có sao
đêm dài mênh mang?
Rượu chẳng say
lòng hoài vẫn vương?
Nhớ người!

Bao tháng năm mãi hoài dáng ai
Sâu đáy tim hình hài mắt môi
Ta nhắc ta. thôi mà hãy quên
Ta ghét ta. sao mà cứ không ...
Người ơi!

Sâu đáy tim. mãi hình bóng ai
Ta chắc ta thương hoài vẫn thương
Ngàn năm!

TIẾNG LÁ THU

Vườn thu
tóc xõa vai gầy
Bên nhau cứ tiếc sao ngày qua mau?
Dưới thân
tiếng lá xôn xao
Rướn trao
cuống quýt
cho nhau tình đầu

Lạc nhau từ thuở xa nào
Nghiệt oan mùa ấy
thương đau đời này!

Tiếc cây tiếng lá thờ dài
Hắt hiu sương lạnh
Thu nay lại về
Muôn trùng điệp khúc. buồn thê
Chiều thu đồng vọng. rên mê thu nào

Lá thu tiếng vẫn xôn xao?
Vườn thu ngày ấy
kiếp nào phôi phai!

CHIỀU THU

Lâu rồi. phượng đỏ trường xưa
Tiếng ve rộn rã. lời ca tạ từ
Điếng hồn. mắt liếc bén ngời
Cuồng si tôi chịu một đời từ đây!

Thấy đêm. sao cứ mãi dài
Thấy trăng nghiêng bóng. tưởng ai bên trời!

Giờ tôi. đầy mắt chiều rơi
Nghe hiu hắt lạnh
nhịp đời xuân thu
Nã lòng cây nủ sương mù
tiếc rơi chiếc lá
Hình như thu về!

Lam không cô lữ chiều tê
Nhớ vườn thu ấy tay mê thân gầy

Hình như tiếng gió thổi dài
Lay tôi. môi mắt hình hài cố quen

Cố quên có nghĩa không quên!
Quên làm sao được?
Có nên không người?!

ĐÊM

Đêm trao thân là thật?
Tình luôn là trăm năm?
Người có là mãi mãi?
Rượu cạn
sầu sao không?!

Đêm lạnh dài rất thật!
Tình đã rồi hư không!
Nhớ chi
người khuất mắt!
Cho mộng sầu căm căm!

Tìm chi
tình đã mất!
Đề đêm vọng muôn trùng!

BÀI TÌNH BUỒN THÁNG TƯ

Sao thiên thu không là trong nhau?
Cho mắt kia không là mắt râu
Chiều nay mây trắng bay nhiều quá
Chờ hết. chờ chi thất tiết sầu?

Tháng tư muôn mảnh đời tan vỡ
Khóc hận tình nhau cuộc bể dâu!
Cho nhau. ừ nhé. cho nhau nhé!
Tóc xõa. ngực ngoan. chẵn chiều nhau

Biệt ly. ừ đã. còn đâu nữa!
Êm mượt bờ mộng. rợn điệp nhau

Chiều nay mây trắng bay nhiều quá
Nhớ mắt lệ rơi thất tiết sầu!

LỜI XIN LỖI

Đôi khi nghĩ
Mình "ngon lành", "bá cháy"*
hơn hẳn hai thi sĩ Hoàng Lộc, Quan Dương
Các ông lụy tình mà không "nắm cán", thấy thương!
Nên giờ tiếc nuối muộn màng
đã vụt xa tình lỡ

Riêng tôi
tình đến liền nhanh tay "nắm cán"
Bánh hơn hai ông
"lận tình bỏ túi" cho chắc ăn
vội vàng đưa tình cho "tới bến" luôn
Để thấy thiên đường trong tầm tay với

Mắt nhắm môi hôn
ngực ngoan hương trầm
nụ quỳnh đắm ướt
quấn quýt vòng tay ôm
Rướn nhẹ thân rung cầu xiết
chăn chiếu nhàu

Thời gian sao qua mau?
Tình trọn vẹn cho nhau
Đêm lo âu
lo âu!
Sẽ chung kiếp đời lâu?

Không ai đợi mùa xuân oan nghiệt
Mảnh trăng thu bị bẻ "*gãy đôi bờ*" **
Mất lệ lưng trông
thăm dòng sông ly biệt
Sâm thương chia ngã đâu ngờ!

Ngẫm kỹ lại
lòng tôi mang một vết thương
rất sâu rất đau!
hơn hai ông thi sĩ
Nỗi đau các ông thật ra chỉ nhẹ nhàng
dễ phôi phai
dù hơi chút thẫn thờ tiếc nuôi
Riêng phần tôi
vẫn hoài trần trở khôn nguôi
khi thu phong hiu hắt trở về
nghe nhói nhói bên lòng ngực trái!

Thôi xin lỗi
tôi đã nghĩ lầm hai ông
"năm cán" hay không ai có thể ngờ
giữa chúng ta ai là người "lãnh đạo"?
Nói ra chi... liệu cũng bằng thừa!

Khối sầu tôi mang
giờ trĩu nặng
Đâu đâu khổ dịu dàng như của hai ông!

(* *Bá cháy: hạng nhất*

Tới bến: tới cực điểm

(**) *Ý nhạc "Kiếp nào có yêu nhau" - Phạm Duy –
(thơ MĐ Hoài Trinh)*

TRĂNG CUỐI NĂM

Chong khuya tim lụn nển tàn
Bàng hoàng thảng thốt vằng vặc phương đoài

Quê nhà giờ chắc người vui?
Buồn ai trăng khuyết để tôi nửa sầu?!

Thuyền trăng nghiêng nhớ về đâu?
Về nơi phương ấy. trút sầu hết không ?

Xuân về mỗi độ băng khuâng
Nỗi buồn cố quận. vẫn trong tâm hoài!

Cũng may tôi có một đời
Nhớ thương chỉ khổ mình tôi kiếp này

ÁNH NGUYỆT GẦY

Nỗi niềm chi mây sẫm đêm nay?
Một màu u ả chẳng buồn bay!
Ô hay. sao lại che trăng ấy?
Trăng của riêng tôi nét cong đây!

Mây hời. bay đi. đừng che nguyệt
Để nét mày cong rục ánh ngời!
Mà thôi. mây ấy đừng bay vội!
Che khuất giùm tôi ánh nguyệt gầy!

Đừng bay mây hời. đừng bay nhé
Che kín giùm tôi nỗi sầu này!
Ngừng bay mây hời. ngừng bay nhé
Sao vẫn hoài cong rục ánh mày?!

Đêm nay im lắng cùng với bóng
Thấy mãi trong tôi ánh nguyệt đây!

ĐÊM CUỐI NĂM

Chong khuya. nín nhạc. chút người thôi!

Đêm vỡ. Hương xưa. đáng ai ngời? *

Đón Tết nơi này đêm trắng quá!

Ai rơi bông tuyết buốt tim người?!

...

** Người ơi, chiều nào có nắng vàng hiền hòa sưởi
ấm nơi nơi....*

(Hương Xưa – Cung Tiên)

TIẾNG CHUÔNG KHUYA

Nghe như chiều vội vã
Tiếng chim rớt bên trời
Từng lời buồn gió gọi
Trời hồng rơi. rơi. rơi

Lăn dài sâu bóng vội
Ngày chợt tắt. đêm rồi
Sương rơi như cũng vội
Ướt lạnh thấm vai người

Môi hình như đắng mặn
Chợt nhớ tiếng ai cười
Chuông khuya sao nức nở?
Buông tiếng vọng tên người

Trăng. trăng
trăng

.
trăng ơi!

ĐÊM MƯA

Chong khuya tích tắc tiếng đời
Tình sao không cũ?
cho người quên nhau!

Buồn ai đêm vội mưa mau
Giọt dài giọt ngắn
lao xao song ngoài

Gió lùa khe cửa
thở dài
Hắt hiu nển lệ
bóng đôi với sầu!

Thời gian dao cứa rất sâu
hồn tôi đầy những vết đau của ngày

Mong sao chỉ một kiếp này
Lai sinh đừng gặp kẻ rồi vết thương!

ĐÊM TRĂNG RỤNG

(tưởng nhớ Bùi Giáng)

"Ngàn thu rớt hột" bay vèo
Em đi để lại buồn theo ai cùng
Người đi mất dấu tình chung
"Mùa xuân phía trước miên trường phía sau"*

Ai đi. mang nỗi ngọt ngào
Để tôi. cùng với xanh xao tháng ngày
Đêm nay đây mắt trăng đây
Thấy trong tôi rục ánh ngời nguyệt xưa

Xin chào tiếng gió đong đưa
Thì thảo lời khế ai thừa đêm nào
Thương nhau người nhé. dài lâu!
Nghe quanh. giờ chỉ thừa mau muôn trùng!

Như buồn. trăng rụng từng không
Bỏ ta. cùng với nỗi lòng sương rơi!
Lạnh thôi ướt đầm vai rồi!
Hình như có áng mây trôi ngang đầu

.....

* *Chào Nguyễn Xuân - Bùi Giáng*

XUÂN LẠI ĐẾN

*Ai muốn chép công ta chép oán,
Công riêng ai đó oán ta chung. (Vô danh thị)*

*

Thế là qua một mùa đông
Thế là xuân đến muôn lòng nở hoa
Chim ca ríu rít sân nhà
Mai đào rộ nở. Lụa là đông vui

Sao lòng day dứt bụi ngùi?
Nỗi buồn ngày cũ vương rồi tim ai!

Thế là. rượi lại cầm tay
Mùa xuân oan nghiệt ấy nay hiện về
Bể dâu đời đó. thăm thê
Thấy ta khóc ngắt đường quê ngày nào!

Tiền cha. vào cảnh ngục tù
Khóc anh. mắt dẫu biệt mù trại nao!
Than người. vùi xác sông sâu *
Buồn ta cô quạnh. nổi sầu tha phương!

Sáng nay chợt nhớ con đường
Ly tan phía trước. đoạn trường phía sau!
Bước đi. lòng ngoáy. lệ trào
Dẫn ta xuống bên sông nào. đêm thâu

Tan hoang xuân ấy đã lâu
Xuân nay rất mới. lòng sao nỡ nề?
Nghe sao. chim hót sâu tê
Cảm sao. gió lạnh buồn thê thiết buồn!

Thế là lại một mùa xuân
Thôi rồi lại một nỗi buồn riêng mang!

** Cha tù chết vì đàn áp tôn giáo sau 75. Anh vượt trại "cải tạo" mắt tích. Người quen bị đập đầu vùi xác dưới bùn sông Hậu do công an huyện Long Phú tổ chức vượt biên giả để lấy vàng.*

XUÂN VỀ

Một cành mai nở sớm
Xuân về rồi phải không?
Con chim vang tiếng hót
Sao sâu động trong lòng?

Mây trắng bay vẫn bay
Phương nào ai hay biết!
Tóc xanh giờ đổi thay
Bạc màu buồn da diết!

Năm cũ rồi già biệt
Thời gian vèo qua song
Lột vỏ từng tờ lịch
Còn chữ sâu bên trong

Một cành đào nở sớm
Xuân về người biết không?
Ngày mới hương xuân đượm
Sao lệ chớm lưng trông?!

Một khối tình rất cũ
Sao hoài mới trong tâm?!

MỠI ĐỘ XUÂN VỀ

Nửa trăm năm người rồi ly biệt
Mỗi độ xuân về buồn theo nỗi mơ
Con đường cũ. hàng cau bóng rữ
Bỗng gặp mình. khóc ngất giữa quê xưa!

Mỗi bận rộ hoa đào trước ngõ
Tiếng chim ca ríu rít trên cành
Đã dạn lòng. cố vui niềm xuân mới
Sao lưng trông. day dứt nỗi tan hoang?!

GIAO THỪA LẠNH ĐỦ CHƯA?

Xuân về buồn lắm người ơi?
Thở dài. nhìn giọt nện rơi. bóng đùa
Giao thừa gió lạnh đủ chưa?
Dem tình ra đốt. chắc vừa lòng nhau?!

ĐÊM CUỐI NĂM NGHE HƯƠNG XƯA

Mùa xuân đừng nhé. chút lòng đây!
Điệp khúc hoài hương đối sầu này
Người hỡi. có mơ về chốn ấy?
Hương xưa. đêm vỡ. khúc tình đây *

.....

() Người ơi, chiều nào có nắng vàng hiền hòa sưởi
ấm nơi nơi....*

*...Người có thương yêu loài người và yên vui sống
cuộc sống vui.*

(Hương Xưa - Cung Tiến)

LÁC ĐÁC XUÂN RƠI

Lác đác xuân rơi. xuân lác đác
Nhưng tình dào dạt mắt cùng môi
Gởi đến người em về phương ấy
Nụ hoa tình thắm của hồn tôi

ĐÊM ĐỢI MONG

Đêm thâu
còn bóng trăng gầy
Bên nhau đã tưởng
tình này mãi thôi
Ai chia tôi chút mây trời?
Để tôi kéo đắp tình tôi ai cùng!

Ai rồi quên dấu tình chung
Sao tôi không bỏ
nỗi phiền muộn riêng?!

Rượu say
có hết ưu phiền?
Chỉ cay đôi mắt
Tiếng buồn thời gian

Chong khuya
tích tắc
canh tàn
Sớm mai lại thấy
rõ ràng nỗi mong!

ĐÊM BÊN SÔNG

Chiều buông ráng phủ sông đầy
Buồn theo sóng gợn khói gầy nẻo mơ
Lung trời cánh vạc lặng lờ
Cát cao tiếng khổ xa mờ bóng tan

Đêm thâu đầy mắt trăng vàng
Nghiệt oan thì đã
đuốc hồng vẫn chưa!
Sương rơi thấm lạnh thôi vừa!
Bồi hồi thanh vắng
chuông chùa từ tâm

ĐÔNG VỀ

Thế là lại một mùa đông
Thật thà tôi nhủ
rất thương nhớ người!

Tuyết đi. cho trắng đêm nay
Lạnh đi. để nhớ dáng gầy ngày xưa

Mưa rơi tí tách song thưa
Trời chân người lại
ấm vừa tay ôm
Ngọt ngào tôi
những nụ hôn
Điếng lòng tôi
những tiếng rên tình nồng

Thế là lại một mùa đông!
Thế là nỗi nhớ
chẳng mong lại về!

CHIỀU BÊN SÔNG

Lam không rũ nắng vàng mơ
Sóng dòn dợn sóng
khói mờ mờ phai

Lặng lẽ cánh vạc mỗi bay
Chiều hanh tĩnh lặng
bóng đôi với chùa

Giật mình
chuông động giấc xưa
Muôn trùng điệp khúc
đong đưa nổi sâu

Trăm luân chia kiếp đời nhau
Sinh ly. tử biệt muôn sau vẫn là!

Thế sao. chỉ chút phôi pha
Hồn tôi trở chứng khi tà huy phai?!

NÉT CONG NGUYỆT GẦY

Hờn ai mây vợi từng không?
Đong sầu đã đủ. nét cong trăng thuyền?
Chao nghiêng
chắc nặng ưu phiền?
Trút đi sao chẳng?
Buồn riêng vẫn đây!
Khẽ thôi!
lời gió đêm nay
Lay chi?
hình bóng trong tôi nguyệt gầy

ĐÊM CÔ ĐƠN

Đường xưa
mưa ấy vẫn bay?

Trăng đêm tuyết rụng.
sầu ai rơi đầy!
Cố yên tim nhé tôi nay
Hãy ngoan đêm nhé!
để dài mơ sầu

Giật mình
tiếng gió rì rào
chạnh lòng nỗi nhớ
đêm nao đôi mình
nhịp canh
vang tiếng rên tình

Giờ quanh
chỉ thấy
lặng thinh bóng sầu!

NGUYỄN VỆ

Cho nhau mắt biếc môi cười
Cho nhau. cho cả cuộc đời của nhau
Cho nhau. cho cả lời đau
Cho nhau. cho cả thương đau kiếp người!

Có nhau. mật ngọt bờ môi
Có nhau. chắc sẽ....
và rồi kiếp sau?

Mai kia đời có vẫy chào
Vẫn còn nguyên vẹn
không hao tình này!

MẮT NGƯỜI

Mắt nàng
lá trúc bên song
Chém anh một nhát
vết lòng trăm năm!

CHIỀU ĐÓ

Bóng người
một buổi chiều hanh
Buổi chiều ngày đó
xuân xanh nhóm buồn
Trời buồn
sương nhẹ sợi bông
Lặng nhìn con nhện
kéo tuôn sợi lòng!

Chắc gì cái chuyện trăm năm?
Chắc gì người ấy
có
không
Hở người?!

TUYẾT RƠI

Tóc xanh rồi màu úa
Mây trắng hoài vẫn bay
Sắc. ngàn đời gầy khổ
Tình. muôn đời gầy say

Mùa trăm năm về lại
Tuyết trắng trời bay bay
Lòng hãy yên đừng vội
Con chim trốn tuyết ngày

Mắt môi người gầy nhớ
Đóa quỳnh người gầy ngây
Tình trăm năm về lại
Sáng nay tuyết rơi đây

Người trăm năm đừng gọi
Tội tôi mối tình này!

ĐÊM TUYẾT LẠNH

Giữ chi kỷ niệm hờ người?
Cơn mưa đêm ấy
Tình rồi đã xa
Nhớ chi?
rồi cũng chỉ là ...
Thời gian vèo bóng bỏ ta bạc đầu!

Như dòng nước chảy qua cầu
Như mây phiêu dạt
biết đâu đổi tim?

Thôi thì nhớ chỉ buồn thêm!
Đêm nay tuyết lạnh
tôi quên thật mà
Gió gào kỷ niệm ngày xa
Đêm ngoan đi nhé để ta quên người!

ĐỪNG VỘI.

Thôi em đừng vội rời mau
kéo mùa thu sẽ ...
cùng bao hẹn thề

Vườn thu
cuống quýt đê mê
xạc xào tiếng lá
thân ghì tình nhau

Này em
dù có bạc đầu
Vẫn vườn thu ấy
vẫn màu thời gian
Trong ta mãi tiếng rộn ràng
lá vàng reo tiếng
rướn thân trao tình!

HÃY LÀ EM

Hãy là em nhé nhe em?
Hãy là người ấy
cái đêm thu nào!
Mưa thu đan lưới lao xao
Giữ chân người lại
điêng nhau trao tình

Đừng thôi em nhé
thu xinh!
Kéo đông giá lạnh
xóa hình bóng xưa!

BẾN SÔNG XƯA

Còn gì đâu bến sông xưa!
Nhớ dòng nước biếc tiễn đưa lệ sầu
Lục bình từng cánh trôi mau
Về đâu hoa cũng tím màu nhớ thương
Lớn rông nước chảy hai đường
Một về quê thăm một phương xa mù!

Về đây. ngồi lại bên cầu
Về đây. tìm lại mùa thu lá vàng
Tìm đâu ướm ngọt môi hôn
Mùa hè ngày đó
hết hồn ve kêu *
Tìm đâu vườn cũ bên chiều
Trời buông bóng ngả
thân yêu đáng gầy

Bến xưa
còn lại mưa đây
Tình xưa
còn lại tim này nhói đau

Mưa chiều
dòng lũ cuốn mau
Ướt tình tôi chắc
tìm đâu bóng người ?!

(*) *Lấy ý:*
Lần đầu ta ghé môi hôn
Những con ve nhỏ hết hôn kêu vang
(Nụ Hôn Đầu - Trần Dạ Từ)

ĐỢI CHỜ

Sâm thương. ly biệt đôi đường
Một phương luân lạc một phương đợi chờ

Bến xưa. người có nhớ về?
Một dòng nước biếc lặng lò hoa trôi
Lục bình hoa tím người ơi!
Tím dòng nước mắt. đắng đời cô liêu!

Chim kêu con nước buổi chiều
Sương rơi thấm lạnh. đóm khêu tình sâu
Biết người giờ ở phương nao?
Chắc gì người nhớ đến màu hoa xưa!

Về thôi. thương nhớ bằng thừa!
Về thôi. đêm đến. chuông chùa vọng vang!

ĐỜI PHÙ HƯ

Đời phù hư
mặc phù hư!
Riêng ta lòng mãi ưu tư về người
Vẫn còn mãi nụ hoa đời
Vẫn còn mãi
trọn thân gầy đêm mưa
Cơn mưa tháng sáu ngày xưa
Điếng tình ai đó
đủ vừa trăm năm?

HAI CHIẾC LÁ THU

Hợp tan có phải là định mệnh?
Mỗi đời riêng cùng nỗi oan khiên
Người mất mát, còn ta luân lạc
Ta người đều có nỗi buồn riêng

"Đến với nhau đem nỗi buồn kết lại" *
Lẽ tự nhiên buồn với buồn ... buồn thêm
Và dĩ nhiên sẽ là mãi mãi
Chuyện đôi ta ... hai chiếc lá thu tàn

Chuyển mùa thu đến người có hay?
Hắt hiu gió lạnh bóng cây gầy
Đôi ta chiếc lá sầu cô lẻ
Lưu luyến làm chi bay cứ bay

.....

* Câu thơ Hồ Chí Bửu

THUYỀN TRĂNG

Mây ở phương đoàn mây vẫn bay?*

Sông sâu còn ngắt ngắt tình dài?

Ta ở phương này thương nhớ lắm

Thương những con đường quê lắm thay!

Trăng ở phương này sao tối nay

Nửa kia khuyết mất nửa thuyền say?

Chờ cho ta nhé. sầu ngút ngút

Đổ xuống sông kia. khúc tình hoài

Ta ở nơi này đêm tối nay

Tay ly rượu đắng. nửa trăng đây

Nửa hồn khuyết mất

Ừ khuyết mất!

Nửa hồn ở lại với ly cay

Ta ngỡ đêm dài sẽ hết thôi

Trăng kia rồi lặn khuất sau đồi

Rượu cay

sao chẳng làm say mãi?

Đêm vẫn muôn trùng

Mây vẫn bay!

.....

(*) *Phương Đoàn: phương Tây, hướng về VN nhìn từ USA.*

MƯA ĐÊM

Tiếng mưa như khúc nhạc buồn
Dáng ai ngày đó mưa đêm bây giờ
Mưa nào đan lưới giăng tơ?
Giữ chân người lại điếng mê tình đầu!
Cho nhau mắt lệ lo âu
Yêu thương thâm khế kiếp nào nhạt phai!

Người rời như áng mây bay
Đêm đầy những tiếng thở dài rất sâu
Buồn theo từng giọt mưa mau
Nỗi hàn riêng nẻo nắng nào người mang

Nhớ sao mắt lệ lưng tròn
Sao không hờn dỗi trăm năm vậy người?!

ĐÊM MƯA ẤY

Người ơi còn nhớ ngày xưa đó
Tựa bước bên nhau ngõ mưa nào!
Con mưa ngày đó còn đâu nữa?
Chỉ tuyết đông rơi gió lạnh gào!

Nhớ ơi đêm ấy mưa giăng lối
Trói buộc chân người...
Điếng tình nhau!

Người ơi. còn chút này để nhớ
Môi mật
hương quỳnh. ..
Rồi bề dâu!

Chỉ chút điếng tình đêm mưa đó
Cũng đủ nhớ đời
muôn kiếp sau!

Phụ Bản 3: Bình Yên (Ái Lan Công Tăng)

ƠN NGƯỜI - HẬN TÌNH

Ơn trời
một ánh trăng thanh
Ơn đời
rộn rã thanh xuân con đường
Ơn ai
yêu điệu sắc hương
Ơn em
ta biết đau thương dịu dàng

Hận tình
phố bước lang thang
Hận ai
đầy mắt mây tan cuối trời
Hận em
ta ghét cuộc đời
Hận ta
vẫn nhớ nụ cười ngày xưa!

Hận. thương . một kiếp đủ chưa?
Lai sinh có gặp ...
xin chừa tôi ra!

LỜI CHO NGƯỜI BẠN NHỎ

*mở toang bầu ngực người
ta tìm ta trong đó (NTBV)*

Thấy gì không bạn nhỏ
Tim bảy lỗ Tỉ Can *
Có một lỗ cho nàng
Nhưng hỏi ời Bao Tự *
Thôi rồi nàng nàng ời!

.....

[*] Bao Tự, vợ Trụ Vương moi tim Tỉ Can ra xem
chơi

ĐÊM MƯA

Môi ai ngọt. đắm tình đêm mưa đó!
Bầu ngực này. ta vẫn trọn người sao?
Tôi rất rõ. người ời tôi hiểu rõ!
Một chút này đủ để nhớ đời nhau!

Một chút này
đủ để xót dài lâu!

TÌNH CŨ

"Một đời mãi loanh quanh
Tìm không ra lối thoát" *
Đêm mất sâu mở toát
Sâu trong hồn thấy anh

Tình sao cứ vẫn xanh!
Biết bao giờ phai nhạt!
Đừng chỉ em lối thoát
Chỉ chút này thôi anh!

....

(*) *Thơ Nguyễn Thị Bạch Vân*

ĐÊM CUÔNG SI

Chiều hanh nắng buồn ai cuối phố
Con đường mờ bóng lá thu bay!
Lá có bay lá hầy cứ bay!
Hoàng hôn dứt rồi đêm sẽ đến!

Đêm lừa lọc hay đêm trách hận?
Chẳng hề chi miễn có đôi ta
Đêm hoan ca với cả lọc lừa
Đêm khánh tận cho vừa tình lỡ

Đêm cuông si một lần người hờ?
Để rồi mai hai kẻ đôi đường!
Để rồi mai hai ngã khác phương
Để rồi có chút gì để nhớ!

Rồi cứ thế và rồi cứ thế
Mỗi chiều hôm trời rụng cuối đường!
Nỗi buồn đêm thành phố lên đèn
Người với bóng
bước mòn đường xưa ấy!

ĐÊM MƯA NHẠC KHÚC TÌNH SÀU

*Bầu ngực này ta vẫn trọn người sao?
Môi ai ngọt đắm tình đêm mưa đó!
(Nguyễn Lạc)*

*

Mưa rơi không dứt
mưa thu
Mưa tung xiềng xích. mưa lưu khách tình *
Đêm mưa
cho cả nguyên trinh
Cho nhau
dù biết riêng mình sầu mang

Ngậm ngùi thất tiết lưng tròn
Mai đây tình có còn không hở người?!

Thương yêu
âm trọn vòng tay
Cuồng si quân quýt
giọt rơi song ngoài

Đêm nay tí tách mưa rơi
Lay tôi rất rõ
từng lời nhớ thương
Tiếng mưa rơi
tiếng đêm trường
Cơn mưa tháng sáu vẫn không phai nhòa

Nhớ ơi
mắt lệ đêm mưa
Đời em rồi có ...?!
Hương xưa khúc buồn! **

[*] *Vũ vô kiếm tỏa nắng lưu khách - Đàm Thuận Huy*

[**] *Ôi, những đêm dài hôn vẫn mơ hoài một giấc ai mơ (Hương Xưa – Cung Tiến)*

QUYỂN IV

RƯỢU

THÁNG TƯ NHỚ BẠN

Những người chinh chiến xưa đâu bây giờ ?

(Dư Mỹ)

*

Nhớ người cùng chiến hào xưa
Như con gió thoảng biệt mờ trời không!

Còn ai?
chỉ có xót lòng!
Còn ta!
đôi bóng trời hồng rụng rơi!

Thôi người ơi. thôi tôi ơi!
Khung trời miên viễn hắt người có vui?
Này đây!
một chút ngậm ngùi
Và đây!
một chén ly bôi ta mời

Hình như đồng vọng chiều rơi
Thoảng trong gió lạnh đôi lời tử sinh!

NHỮNG BÀI THƠ VỀ RƯỢU

RƯỢU SÀU 1

Rượu sầu
ly rót mời ai?
Giọt cay giọt đắng
giọt hoài nhớ thương
giọt mong men chín toả hương
Giọt ly giọt biệt mùi thương tôi sầu!
Người giờ mù ở phương nao?
Vắng người còn lại nổi sầu mênh mang!

RƯỢU SÀU 2

Giơ tay gấp một miếng mồi
Gấp luôn sấu ấy
Thói đời đắng cay!
Uống vào
sao rượu chẳng say?
Trào ra
nỗi nhớ
sấu ai nghìn trùng!

Giận ta ...
rồi lại thương mình!
Giận người...cố giận
nhưng hình như không?

Làm sao giữ được mây hồng?
Phù hoa chẳng được
mà mong cuối đời!

CHIỀU ĐỘC ẨM

Tay nâng chén rượu chiều này
Mời ai chẳng biết...
thôi mời bóng ta
Như buồn mây vợi bay xa
Để ta cùng với bóng tà huy phai

Sương đêm thấm lạnh vai rồi
Tiếng đời đồng vọng
từng hồi chuông khuya
Muôn trùng điệp khúc nào nề
Nỗi buồn thiên cổ lại về đêm nay!

Đường đêm một bóng đồ dài
Rượu say sao chẳng?
Tình ai vẫn đây!

ĐỘC ẨM THÁNG TƯ

ĐỘC ẨM

Bên song ngán lệ ngùi trông
Nhớ thiên cô hận. mù không bóng hình!
Sống. không cạn chén trồn tình
Chết. ai tri kỷ rượu nghiêng rưới mồ? *

* Ý thơ Đối Tửu - Nguyễn Du
Sinh tiền bất tận tôn trung tửu
Tử hậu thùy kiêu mộ thượng bôi
(đối tửu - Nguyễn Du)

CHIỀU NGHIÊNG CHÉN 1

(Nhớ bạn: Tr/uy Phan Đình Huệ)

Chiều ngát lạnh thấu hồn luân lạc
Nâng chén sầu ta lại mời ta!

Gió
than oán
lay bao nỗi nhớ!
Tháng tư nào khóc hận can qua!

Ước có bạn cùng nhau đối ẩm
Rượu ly tràn đủ ấm đời nhau!

Bốn mươi năm mây tan mất dấu
Nghiêng chén này
trách cuộc bể dâu!

Rượu này nghiêng
đổ
khóc nhau
Chén này đập vỡ
Kiếp nào say chung?!

CHIỀU NGHIÊNG CHÉN 2

Rượu nay tôi lại mời tôi
Chiều hôm nắng quái
đỏ dài bóng say!

Chén nghiêng
rượu đỏ chiều này
Khóc người tri kỷ
trời bày cuộc đau!

Lệ rơi
cùng rượu trộn màu
thấm lòng đất lạnh
Sầu sao vẫn còn?!

RƯỢU GỌI HỒN THÁNG TƯ

(Tưởng niệm anh Tr/úy HQ Nguyễn Văn Yên)

*

Nâng mày đây chén rượu cay
Trách trời. sao nữ giàn bày cuộc đau
Tháng tư người vội lệ trào
Một cơn biến loạn
nát nhàu tình ai?!

Chiến hào xưa vẫn mãi hoài
Bạn xưa nay đếm
một vài
lệ rơi!

Thôi người ơi
thôi tôi ơi!
Xa miền miên viễn xin người cố vui!
Này đây!
một chén ly bôi
Hồn xưa người hỡi
rượu đây ta mời!

Hình như có tiếng lá rơi!
Một cơn bão loạn thổi đời ai bay?!

CHIỀU TÀN BÊN LY RƯỢU

Nhân sinh mấy thuở vậy người?
trọn tình tri kỷ. tuyệt vời giao bôi!

Thì thôi. chén rượu riêng đời
Vui con bướm mộng*
quên lời thế gian

Bê dâu cùng với điêu tàn
phé hưng. hưng phé
mây ngàn vẫn bay!

Say?
Ừ!
ta đã đang say
cố quên oán hận ai bà!
Được không?

Tâm kinh Phật dạy vô thường
Sao tôi riêng mãi
một phương trời nào?!

Buốt lòng trường ây. ve kêu
phượng hồng nở đỏ

lời yêu thương mùa ...!

Phượng ơi. hồng đỏ dáng xưa?
Hay là miên viễn tự mùa thương đau?!

Chiều nay nhớ bến sông nào
lập lờ đóm gọi khóc nhau bên trời
tiễn ai
xứ lạ xa xôi!
Xót người ở lại
biết rồi gặp nhau?!

Chợt buồn trời bỗng thẫm màu
Một cơn gió lạnh thổi vào tim ai!

Thôi thì. túy lúy rượu này
Đắng. cùng lệ mặn
cố say kéo rồi...!

Đêm về. chỉ một người thôi!
Một người
đêm chỉ mình tôi!
và Người!

.....

() Mộng hồ điệp - Ấy là hồ điệp hay là Trang sinh -
Nguyễn Du*

UỐNG RƯỢU CÙNG TRI KỸ

Đau tình. ta khóc trong thơ
Khổ đời. ta khóc phù hư kiếp người!

Nhân sinh chỉ một cuộc chơi
Ngắn dài kệ nó
nào mời nâng ly!

"Tửu phùng tri kỷ" mấy khi?
Có nhau bầu cạn
sá chi đêm ngày

Rạng hồng rồi lại tà huy
Vô thường đời đó
sâu bi chi người?

Cuộc ta. riêng giữ nụ cười
Bao nhiêu khổ lụy sẽ rồi vèo bay

Nào người. nâng chén cùng say!
Trăm năm đôn trọn rượu này
tình chung!

LỜI GỎI BẠN KHATIEMLY

1. TÌNH VÀ TỬU

"Hữu bằng tự viễn phương lai bất diệc lạc hồ!"
Văn chương chữ nghĩa một bề
Tửu lượng đâu kém ông Tàu ôm trắng
Ông kia say chết dưới sông
Bạn say không "chết nhăn răng", sống đời
Câu thơ bài phú tuyệt vời
Mừng ông tôi viết đôi lời hoan ca
Gẫm ra trong cõi ta bà
Tửu Tình hai chữ khéo là mền nhau!
Tửu vào Tình sẽ thấm sâu
Tình và Tửu mãi ngàn sau phiêu bồng!

2.

HAI CÂU KIẾN NGHĨA

*

*Kiến nghĩa bất vi vô dũng giả
Nguy nan bất cứu mạc anh hùng*

(Nguyễn Đình Chiểu)

*

Hai câu kiến nghĩa năm nào
Gởi chàng hảo hán lời chào tri âm
Cuộc đời
có có. không không
Hữu bằng tự viễn ...*
Hữu tâm khó tìm

3.

TRỌN TÌNH TRI KỶ

Sống. không cạn chén trọn tình
Chết. ai tri kỷ rượu nghiêng rưới mồ ? **

* *Hữu bằng tự viễn phương lai bất diệc lạc hồ -
Luận ngữ: Niềm vui nào bằng có được người bạn từ
xa đến thăm*

** *Lấy ý từ:
Sinh tiền bất tận tôn trung tửu
Tử hậu thùy kiêu mộ thượng bôi
(Đối tửu - Nguyễn Du)*

QUYỂN V

TÌNH CA ĐAO
LỤC BÁT

TÌNH BUỒN CA DAO

TRÁCH NGƯỜI

"Chim quyên ăn trái nhãn lồng
Lia thia quen chậu vợ chồng quen hơi"*
Cớ sao người lại phụ tôi?
Bỏ tôi cơ khổ quên lời thề xưa!

Rạch sông tứ phía mù mưa
Dò tìm bóng bậu ruột như tơ vò
Sầu như con nước vượt bờ
Vỡ con đê chặn ngập bờ ruộng khoai

Trách người lòng dạ đổi thay
Trách tôi sao vẫn mãi hoài nhớ thương
Nhớ câu: "Gả thiếp về vườn
Ăn bông bí rợ dưa hường nấu canh"*

Giờ sao người lại nở đành
Chạy theo phù phiếm sầu đành riêng tôi?
Đắm chân than tiếng trời ơi
Người ăn ở vậy ông trời chứng sao ?

"Thương tầm cỡ áo bọc dâu
Trưởng người có nghĩa hay đâu bạc tình"

* Ca dao

TÌM NGƯỜI

Buồn trông con nhện té ao
Con cá vội đớp lòng sao ngậm ngùi
Ngẫm tôi cũng té lâu rồi
Lụy đời vì bởi mắt người lá rã

Vắng khuya cá đớp bóng trăng
Hồn tôi người đớp bao lần biết không?
Hươ tay chỉ lạnh chỗ nằm
Chiếu chăn xô lệch mắt tằm người rồi!

Hỏi trăng, trăng lặng cuối trời
Hỏi ai, ai đã bỏ tôi biệt ngàn
Giữa khuya tiếng vạc kêu sương
Xót lòng tôi lắm, mùi thương nhớ người!

Sáng ra bên nước trông vời
Chỉ tím tím cánh hoa trôi lục bình
Lục bình bông tím lá xanh
Hồn tôi tím ngắt, đoạn trường mắt em

"Lá khoai anh ngõ lá sen
Bóng trăng anh ngõ bóng đèn anh khêu"
Nói lòng câu hát "sao khuê"*
"Thương em từ thuở mẹ về với cha"
"Lá này gọi lá xoan đào
Tương tư gọi nó thế nào hở em?" *

Tìm người nhất quyết tôi tìm
Sông dài biển rộng dấu chim chảnh màng
Dù em vội nữ phụ phàng
Tình anh vẫn vậy, đá vàng không phai!

* *Ca dao:*

Sao Khuê chín cái năm dài

Thương em từ thuở tình ngoài nghĩa trong

(Ca dao và Bài Ca Sao - Phạm Duy)

THƯƠNG NHỚ

Thương ai, đêm vắng thở dài!
Khóc ai, tiếng vạc bên trời sương khuya!
Ngẩng đầu dõi ánh sao Khuê
Chạnh lòng nhớ chuyện "năm kê chín sao" *

Thương em từ thuở xa nào
Mẹ cha vừa mới đôi trao nụ cười*
Giờ em xa xứ theo người
Sao em nữ vội quên lời thề xưa?!

Bỏ tôi bờ bãi bơ vơ!
Buồn theo con nước đuổi xô lục bình!
Lục bình bông tím lá xanh
Sầu nào hơn được tình anh nhớ nàng!

** Sao Tua chín cái năm kê
Thương em từ thuở mẹ về với cha
(Ca dao và Bài Ca Sao - Phạm Duy)*

NHỚ NGƯỜI

"Chim chuyền nhành ớt lú lo
Mảng sầu con bạn ôm o gầy mòn" *
Thương người má thắm môi son
Mắt dài lá trúc, mũi thon dọc dừa

Nhớ người liều chết cũng vừa
Vượt con sông rộng, vượt bờ đước hoang
Lách lau cửa máu chẳng màng
Gặp người thoáng chút, vô vàn nỗi vui

Cho dù người hết thương tôi
Nói chi lời ấy để rồi tôi đau?!
Ham sang người bỏ tôi sầu
Ham giàu người mỉa những câu bạc tình

Buồn này thấu tận trời xanh
Ghét người cố ghét, chẳng đành người ơi!

* Ca dao

TRÔNG NGÓNG

"Đất Sóc Trăng khô cần nước mặn
Anh ra Vàm Tân chở nước về xài
Về nhà sau trước không ai
Hỏi ra em đã theo trai mất rồi"

Dậm chân anh giận ông trời
Gây chi bao cảnh sầu đời thế "ni"
Thuận tay nhổ một cây mì
Gõ đầu ba cái tội gì nhớ thương!

Cố quên, sao vẫn tỏ tường
Mắt huyền người liếc, hàm răng người cười!
Tức mình đấm ngực trời ơi!
Nhớ chi dữ vậy để rồi hận nhau?

"Con mèo trèo lên cây cau"
Trêu đùa chú chuột tôi sao hở người?
Kêu chiều chim vịt bồi hồi
"Bâng khuâng nhớ bạn đứng ngồi không an"

Lệ sao cứ chảy hai hàng!
Đêm nghe tiếng chuột rồ rành bên khe
Lời xưa mai chắc bậu về*
Sáng ra sông đọt chỉ dề hoa trôi!

Lục bình tím ngắt người ơi!
Xuôi dòng nước biếc bỏ tôi hàng bán
Sầu ai bán rụng trái xanh?
Chua lòng tôi lắm, ngó quanh vắng người!

Khi nao gặp lại bầu ơi?
Chắc gì bầu nhớ đến lời thề xưa?!
Gió đưa gió đẩy hàng dừa
Thổi bay cây cải, chỉ chừa rau răm! **

Một ngày ba bận đứng trông
Thấy người thiên hạ, mà không thấy nàng!
"Canh chày thơ thẩn, mơ màng
Đêm mơ thấy bầu, dậy còn chiếu không"?!
.....

Bầu ơi có biết hay không?!
Lòng anh vẫn mãi chờ trông dáng nàng!

() Trong dân gian, người xưa tin (cho) rằng: Đêm chuột kêu thì sáng sẽ có người đến nhà, thân sơ tùy tiếng chuột kêu.*

*(**) Gió đưa cây cải về trời,
Rau răm ở lại chịu lời (đời) đắng cay.*

BẾN CŨ

Trở về bến cũ sông xưa
Bến nay còn đó người mơ khôn tìm!
"Tìm em như thế tìm chim"*
Chim bay mù lối anh tìm nơi nao?

Xuôi dòng con nước biếc màu
Sầu ai bìm bịp cất cao giọng khàn
Dỗi trông tình ấy người mang
Lục bình tím ngắt
chiều buồn mưa rơi!

Về thôi
lạnh thấm nhiều rồi!
Quên thôi tình ấy!
Được không hờ người ?!

(*)

Tìm em. như thế tìm chim

Chim bay biển bắc anh tìm biển nam (ca dao)

DỐI TÌM TRÊN SÔNG VẮNG

KHÚC 1

Kêu chiều chim vịt nhớ ai?
Sầu leo lau lách, sầu dài dòng sâu!
Lục bình hoa tím về đâu
Về đâu rồi cũng biếc màu nhớ thương!

Nước xuôi, khói toả mù đường
Hương nao tôi dối người thương tôi tìm?
"Tìm người như thế tìm chim
Chim bay biển bắc tôi tìm biển nam" [1]

Nhớ thương từng chỗ người nằm
Từng lời người hứa ngọt lòng năm xưa
Giờ người quên nghĩa muối dưa!
Chạy theo phù phiếm, sầu chừa riêng tôi!

Trách ai chót lưỡi đầu môi
Trách tôi sao vẫn một đời nhớ thương!

Đêm thâu đóm sáng hàng bần
Nhịp tình thưa nhạt xa gần gọi nhau [2]
Tìm người tôi biết tìm đâu?
Giữa khuya vắng tiếng cá ràu đớp bông

Như buồn vọng giữa trời không
Vạc than từng tiếng thốn lòng ai ơi!
Thôi tôi đã mất người rồi
Tìm người không gặp đời ôi nào nê!

Ngẩng đầu ngắm ánh sao Khuê
Chạnh lòng nhớ chuyện. "năm kê chín sao" [3]
Biết ai giờ ở phương nào
Bội thề để lại nỗi đau riêng đời!

.....

[1] Ý ca dao

[2] Chỉ có Đóm cái mới chớp tắt ánh dạ quang gọi
tình, con đực không

[3] Sao Tua chín cái năm kê

Thương em từ thuở mẹ về với cha

Sao Khuê chín cái năm dài

Thương em từ thuở tình ngoài nghĩa trong

(Ca dao và Bài Ca Sao - Phạm Duy)

KHÚC 2

Bịp kêu con nước lớn rông
Bần buồn rụng trái, đóm mong ánh sâu
Ngẩng đầu ngắm ánh sao khuya
"Sao tua chín cái nằm kê" nhớ không? *

Giờ thì tứ phía mù sương
Hắt hiu gió lạnh, người thương khôn tìm!
"Tìm người như thế tìm chim" **
Người xa mù dấu, tôi tìm thấy tôi!

Một thân chèo chống bên trời
Đêm thâu vang vọng từng lời vạc than!
Biết rằng người sẽ khôn tâm
Nhưng sao lòng vẫn hoài mong nhớ người?

Lục bình hoa tím người ơi!
Biếc dòng xuôi ngược. tím đời cô liêu!
Sương rơi thấm lạnh đã nhiều
Tìm người, nhất định tôi liều thân tôi!

Mặc trời gió lạnh mưa rơi
Mặc người chê trách tình tôi vẫn đầy!

.....

** Sao Tua chín cái nằm kề
Thương em từ thuở mẹ về với cha
(Ca dao và Bài Ca Sao - Phạm Duy)
** Tìm em như thể tìm chim
Chim bay biển bắc, anh tìm biển nam*

TRỞ BƯỚC

Thên thàng phiêu bạt giang hồ
Yêu đời tiêu ngạo khoan hò vui ca!

Mén tình dưa mắm cá kho
Thương câu "sầu bạn ốm o gầy mòn" *

Chạnh lòng nhân nghĩa chưa tròn
Công cha nghĩa mẹ và còn riêng ai!

"Chim quyên xuống đất tha mồi
Anh xa người nghĩa đứng ngồi không an"

Lệ sao cứ chạy hai hàng
Thôi đành trở bước tìm nàng nàng ơi!

"Chùng nào cầu sắt gãy hai
Sông Sài Gòn (lấp) cạn anh sai lời nguyên"

.....

* *Chim chuyên nhành ớt lú lo*
Mãng sầu con bạn ốm o gầy mòn
"...": ca dao

NGỌT NGÀO LỤC BÁT

(Nguyên Lạc và bạn hữu họa)

CHONG KHUYA ĐỌC KIỀU

Nguyên Lạc

Em từ lục bát bước ra
Đọc dòng thơ cổ xót xa lệ người
Sắc tài sao phải đọa mười?!
Chữ tài chữ mệnh khiến người khóc thương!

Nhân sinh một kiếp đoạn trường
Những điều trông thấy xót thương nhường nào!
Sắc tài khổ lụy đời nhau
Tình càng thắm đậm khổ đau càng nhiều!

Buốt lòng thân phận Thúy Kiều
Chong khuya nền lệ truyện khêu giọt sầu
Thương người lắm nỗi biển dâu!
Thương ta tim lụn còn màu rêu xa!

Em từ lục bát bước ra ...

** Những điều trông thấy mà đau đớn lòng (Kiều -
Nguyễn Du)*

LỤC BÁT LÀ LỤC BÁT ƠI!

Vân Anh

" Em từ lục bát bước ra"
Mang theo câu hát ngân nga sáo diều
Cánh cò bay lả cuối chiều
Đồng quê mẹ cấy, câu Kiều bà ngâm
Nhìn em tôi đứng lặng cầm
Hình như lòng đã yêu thầm rất lâu
Tóc em thoảng chút hương cau
Tiết trinh thanh bạch nát nhàu tim tôi
Để hồn tôi cứ lôi thôi
Yêu câu lục bát để rồi ngẩn ngơ.

MÁI HIÊN NGUYỄN BÌNH

Vân Anh

Mượn hiên Nguyễn Bình tôi ngồi
Đưa tay hứng giọt đơn côi đời mình
Suốt thời chung nón sen tình
Mà đâu hay- bướm rập rình tan mơ
Yêu từ sen ngó vương tơ
Chân quê em cứ hững hờ tứ thân
Một lần đi Tỉnh. Một lần
Tỉnh em voi một ít phần thiết tha

Bởi thơ không phải là nhà
Tôi đành trú tạm câu ca ven đường
Giấu mình tôi có tư vương
Cũng không níu được mộng thường tình tôi
Đưa tay hứng giọt đơn côi
Thấm vào ướt đẫm những lời chứa chan
Dưới hiên Nguyễn Bính mơ màng
Nghe trong ngọt đắng vỡ tàn mơ hoa.

CHÚT LÒNG HOÀI CỎ

Nguyên Lạc

Em từ lục bát bước ra
Ta từ lục bát thiết tha nhớ nàng!

Dưới hiên Nguyễn Bính mơ màng
Câu thơ lục bát có nàng với ta
Nhớ thương thương nhớ thật thà
Lời ca ngày cũ phải là mơ chung!
Dang tay níu lấy vô cùng
Bướm bay hoa nở mộng vương tơ đời!
Chút lòng hoài cỏ ai ơi!
Nỗi niềm này có ai người tri âm?

Hồn thơ kia bỗng trở mình
Câu thơ từ cõi lặng thinh trở về!
Em từ lục bát bước ra ...

CÓ CON BƯỚM TRẮNG

Nguyễn Quỳnh Nga

Mượn hiên Nguyễn Bính người ngồi
Tôi ngâm thắm đắm những lời thương yêu
Ai kia sớm sớm chiều chiều
Nhớ thơ Nguyễn Bính, nhớ điều tuổi thơ
Nhớ vãn thơ, nhớ ước mơ
Nhớ đêm đêm mượn tình thơ ngọt ngào
Đẹp làm sao cái bờ ao
Có con bướm trắng bay vào bay ra
Bây giờ quê cũ đã xa
Hiên thơ Nguyễn Bính ngỡ là mất tiêu
Đâu hay một buổi xuân chiều
Có người mượn mái thơ yêu tự tình

ĐỌC DÒNG THƠ CỔ

Nguyễn Lạc

Em từ lục bát bước ra
Đọc dòng thơ cổ xót xa lệ người
Nhớ ai. mắt miệng môi cười
Tóc sông sợi mượn. dáng ngồi nguyệt trong!

Giờ người đã bỏ tình chung!
Để ta cô lữ nỗi lòng ngày xa!

Em từ lục bát bước ra
Ta từ lục bát lời thơ rất buồn
Chiều nay đầy mắt khói sương
Thấy trong hiu quạnh nỗi buồn mắt cay
Chiều thu phong lữ thở dài
Trêu ta gió khẽ những lời yêu xưa!

Em từ lục bát bước ra
Ta từ lục bát thật thà nhớ ai!
Tình giờ chắc đã phai phai?
Ai giờ chắc đã... Thương hoài riêng ta!

Em từ lúc bát bước ra ...

CHÈO THUYỀN TRÊN SÔNG HƯƠNG

Cô gái Huế:

Sông sâu nước chảy là đà
Theo em cứ gheo đúng là anh điên?

Chàng trai Nam bộ:

Điên thì mặc kệ chữ điên
Còn duyên qua cứ giành riêng cho mình
Nếu mà em cứ "mần thính"
Rình rình lựa thể qua "rinh" chạy vào

Cô gái Huế:

Miền trung đất hẹp dân nghèo
Dễ gì mà chạy, cheo leo núi đồi
Hãy về nam bộ đi thôi!
Phù sa đất rộng sông bồi mênh mông

Chàng trai Nam bộ:

Mênh mông thì có mênh mông
Nhưng mà thiếu vắng bông hồng sông Hương
Sông Hương nước chảy đôi đường
Đường nào cũng mặc qua "bường" theo em

Xuôi dòng, nước chảy êm êm
Xuôi tình, qua cố kiếm tìm bóng ai

Hỏi trăng, trăng trải bóng dài
Hỏi mây, mây bạc gió lay lác buồn!
Hỏi trời, trời nhẹ mưa buồn
Tìm người không gặp dạ buồn xiết bao!

Chợt mừng lòng thử cái phào
Hình như dáng ấy lướt mau đi thuyền
Gặp người như thế gặp tiên!
Trong qua trăm nỗi muộn phiền vèo bay!

.....

*Lời cô gái Huế là ý thơ của Cao Thị Thanh Tâm
Cực tình sẽ như thế nào nhờ các bạn đoán hộ?*

DỠI TÌM TRÊN SÔNG NGẢ BẢY

Dòng sông chia nhánh làm bảy ngã
Biết ngã nào tôi dỗi em đây?

Xuôi dòng con nước ngày xưa ấy
Bỏ lại mình tôi khóc ròng đây
Bỏ lại mình tôi bên bãi vắng
Cây bần buồn rụng trái nào hay!

Bìm bịp kêu giọng khàn đôi tiếng
Nước lớn đầy bảy ngã mù mây!

SẮT SON

Thời gian vèo cửa bóng câu *
Đề người ở lại bạc đầu mà thôi!

Bạc đầu người bạc đầu tôi
Nhưng mà không bạc lòng này sắt son!
Cái tình tấm mẫn luôn còn
Xuân thu thay đổi, không mòn tình nhau

Ôn đời cái nghĩa trầu cau
Ôn ai từ ái, vẹn trao ân tình

"Trúc xinh bờ nước cũng xinh"***
Bờ đời trắc trở chúng mình vẫn đôi!

[] Nhân sinh thiên địa chi gian, nhược bạch câu chi quá khích, hốt nhiên nhi dĩ (Người ta sống trong khoảng trời đất, cũng giống như bóng ngựa trắng lướt qua khe cửa, trong chốc lát mà thôi) [Trang Tử]*

*[**] Trúc xinh, trúc mọc bờ ao,
Em xinh, em đứng chỗ nào cũng xinh.
Trúc xinh, trúc mọc đầu đình,
Em xinh, em đứng một mình cũng xinh (ca dao)*

VẮNG BẬU

Vũng nước trong cơn cá lòng tong bơi lội
Vắng bậu rồi thương lắm bậu
Chẳng thà không gặp thì thôi
Gặp nhau ruộng vắng trao đời nhớ không?

ANH HÙNG LỖ VẠN

“Chim quyên xuống đất ăn trùn
Anh hùng lỗ vạn lên rừng đốt than”
Con chim ngựa cỏ hát vang
Anh đang ngựa cỏ... nhưng đành lặng thinh
Chu Du ói máu Khổng Minh
Anh đang nhức nhối tức mình vì ai?
Con chim tiếng hót vui vầy
Riêng em chì chiết điếc tai buốt người!
Con chim ngựa cỏ hát chơi
Anh đang ngựa cỏ than trời vì em!

MÔN ĐƯƠNG HỘ ĐỐI

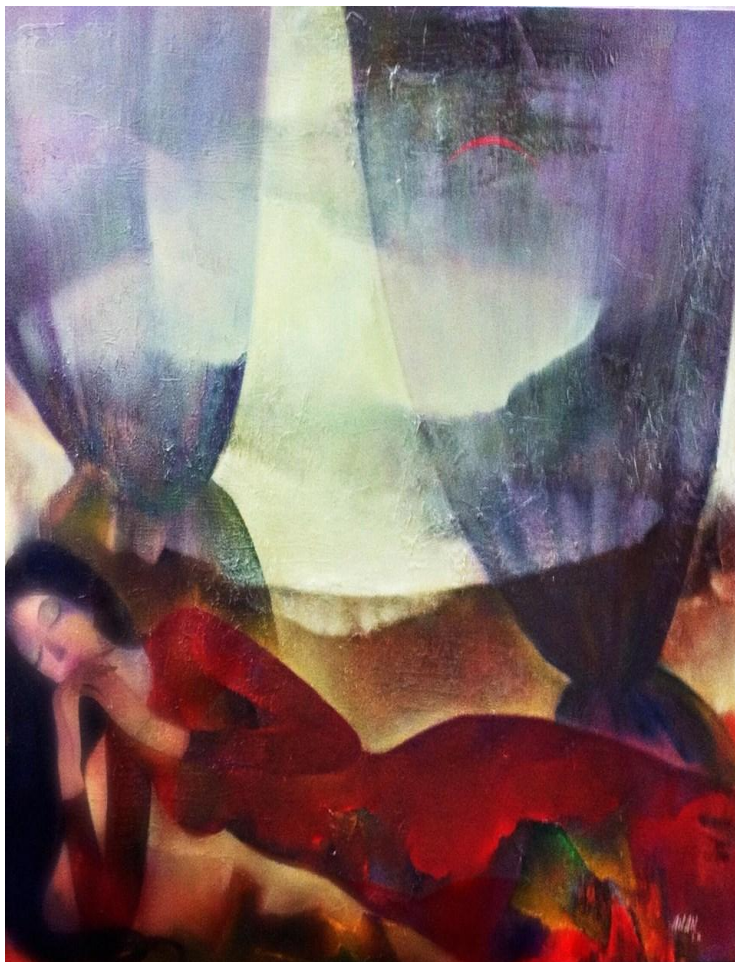
Môn đương là chuyện mây mù
Rình rình anh ằm "cái lu" chạy vèo *

Thế là hai đũa cùng nghèo
Em bơi mũi trước, anh chèo lái sau
Chèo mau, ta phải chèo mau
Kéo không kịp tôi lũi vào ô rô **

Cóc kèn bản đước liệu mò
Trăng lu đóm tỏ, dò về quê anh
Gió lay rụng trái bản xanh
Bắt con cá bóng nấu canh ngon tình

Mặc ai ngồi đó chê mình
Môn đương hộ đối mà kinh một đời

[*] Tục ngữ: Lũ khù cồng lu mà chạy
[**] Ô rô (*Acanthus* tên khác là ô rô gai, ô rô nước, ắc ó, lão thử lặc, dã hồng hoa, sơn ngư bàng, tên khoa học *Circus Japonicus Maxim*, là loại thực vật thuộc họ Cúc, cây nhỏ, cao 0,5-1,5m. Cây sinh sống tại những khu vực bờ các các kênh rạch, hoặc phần đất lầy ở những vùng cửa sông thông ra biển. Ngoài ra, loài cây này còn sinh sống ở những vùng đất chiêm trũng.

Phụ Bản 4: Bên Song (Ái Lan Công Tăng)

QUYỂN VI

TRẦM TỬ

TRẦM TU

Khúc 1

Qua sông cùng chuyến đò ngang
Kẻ đang sang bên
người mong quay về
Con đường ai đã hoài mê
Khổ đau, hạnh phúc, vinh hoa, đón hèn

Qua sông cùng chuyến đò ngang
Kẻ reo tới bên
người than thế à!
Con đường
sao bỗng quá xa?
Hướng đi phía trước
có là muôn sau?

Qua sông nhờ chiếc đò nao
Đến bờ
quên hết nỗi sầu thế gian!

Khúc 2

Trong mơ ôm ấp giai nhân
Sáng ra tỉnh mộng bên mình chẳng chi

Cuộc đời người đã mấy khi
Tương tình tri kỷ tuyệt vời giao hoan ?

Thôi ta tay chén rượu tràn
Uống say quên hết điều tàn thế nhân!

Ngàn năm cuộc thế phù vân
Chắc không?
sao vẫn lợi danh, mưu lường?!

Có gì ngoài một chữ thương
Tìm chi bào ảnh giọt sương hờ người? *

.....

[] Nhất thiết hữu vi pháp /Nhu mộng huyễn bào
ảnh /Nhu lộ diệc như điện (Kinh Kim Cang)*

*[Tất cả pháp hữu vi /Nhu mộng ảo bọt bóng /Nhu
sương cũng như ánh chớp]*

VẤN NẠN

Cỏ độ thuyền về có thật không?
Hình như
tiếng sóng động trong lòng!
Chờ ta người hỡi bờ bến ấy
Hãy thấp cho ta
ngọn đuốc hồng!

Vô thường nắm giữ có được không?
Vẫn thế mây trôi
chuyện đuốc hồng
Nhắc chi hai chữ
son cùng thủy?
Có. Không
Khởi. Tận
ở trong lòng!

THỦY SƠN

*Sớm mai ngọt lại giấc không
Ám lặng bình rỗng. Trà không. Có trà
(Nguyễn Tú Oanh)*

*

1

Sơn chẳng có, thủy cũng không *
Hồng tâm soi rạn thủy sơn đó là
Thủy sơn trong cõi ta bà
Hữu sinh hữu diệt lời ta nhớ Người

2.

Không không có có sắc không
Trà không bình có bình không có trà

.....

Ghi chú:

[] ý nghĩ Có Không - Hữu Vô của tác giả hiểu từ người xưa đại khái như sau:*

*- Lúc không biết thì thấy sơn là sơn, thủy là thủy;
khi biết rồi thấy sơn không là sơn, thủy không là
thủy; khi ngộ ra thì sơn là sơn và thủy là thủy*

LỜI NGƯỜI

Ảnh Người trên đóa liên hoa
Lời Người chỉ dạy đường về chân tâm
Thấp lên sáng ngọn đuốc hồng
Khêu lên cho tỏ tấm lòng như nhiên
Quên đi mọi nỗi ưu phiền
Không. Không.
Sắc. Sắc.*
Tâm yên sẽ là

.....
(* *Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc (Tâm Kinh (Heart of Perfect Wisdom Sutra):*

TIẾNG CHUÔNG CHIỀU

Vắng xa vọng lại
tiếng chuông ngân
lay động chiều im
mắt ngút ngàn
mây trắng phiêu phiêu chùa xa phủ
Nền hồng có rọi kiếp tha nhân?

CON ĐƯỜNG

Sương rơi. trắng cả con đường
Em rơi. trắng cả vô thường trang kính
Sắc
Không
điệp khúc vọng canh
Ngộ chưa?
tâm vẫn rõ ràng chữ thương!

Mưa rơi. lụi cả con đường
Sầu bi. ngập nổi đoạn trường người qua
Quên đi thế giới ta bà?
Bể dâu
ly biệt
chết là tử quy?

Con đường ta vẫn bước đi
Đuốc hồng riêng lối
có khi gặp người?

TỈNH THỨC

Nhân sinh giấc mộng đủ dài
Thôi người tỉnh thức song ngoài vầng trăng
Trời cao đất rộng thênh thang
Bến bờ ta đáo bằng tâm trẻ khò *

(*) - Đáo bỉ ngạn: Yết đế, Yết đế, Ba la yết đế, Ba la tăng yết đế, Bồ đề tát bà ha.

(Hãy vượt qua, vượt qua đi, qua bờ bên kia đi, qua bờ bên kia hoàn toàn thì sẽ đạt đến giác ngộ. Ngài khéo nói như vậy). [Tâm Kinh - Heart of Perfect Wisdom Sutra]

- Tâm hôn trẻ con - Anh nhi hạnh - “bồ đề tâm” - Phật tâm

Tâm trẻ vô phân biệt: bỉ / thử, kia / này, bạn / thù, thương / ghét.v.v...Chân tâm đối đãi

ÁNH TRĂNG ĐUỐC HỒNG

Ánh trăng kia ấy tình chung
Vàng hồng phương đó
con đường ta theo
Đuốc hồng riêng thấp rạng nào
Bến bờ ta đáo
sóng nào động tâm?

CẢM TÁC KHI NHÌN ẢNH PHẬT

Phật cười
nhắm mắt nhìn đời
Trục tâm truyền mật
những lời vô ngôn
Sân si
do bởi hữu thường
Khô đau?
nghĩ đến vô thường thế gian!
Qua bờ nên nhớ quên thuyền
Tự thân thấp sáng đuốc hồng riêng tâm

Sân si. là chuyện người trần
Đam mê. là chuyện thanh xuân con người

HẠNH NGỘ

Đã thương
hình như kiếp trước?
Sao tin chi những lời đau?
Quay lưng
người ơi đừng vội!
Biệt ly
rồi sẽ phương nào?

Người đi. đóa hoa chợt héo!
Mây bay. vút tận trời cao!
Chiều nay sao lòng day dứt
triền miên
chẳng biết vì sao?

Dõi theo chiều lam thẫm vội
Hạnh ngộ chắc phải đời sau?!
Trông chừng thì thâm tiếng gọi
Có không
ta sẽ kiếp nào?!

CHỈ MONG CHÚT TÌNH

Đời người như áng mây trôi!
Nghĩa nhân. nhân nghĩa biết rồi có không?
Lấy chi mà vẹn chữ đồng?
Thì thôi người hỡi
chỉ mong chút tình!

THỜI GIAN

Làm sao níu lại được thời gian? (Nguyễn Lạc)

Nhân sinh một giấc mộng dài
Mười năm có đủ tình hoài cũ xưa?
Thế gian
Nhân nghĩa bằng thừa!
Thời gian
Chờ đợi
khéo vừa khỗ nhau!

Vèo qua song cửa bóng câu
Thủy chung
Xuân sắc
có đâu gọi là *

Bạc đầu người bạc đầu ta
Sợi lòng có bạc?
Tình tơ có chùng?

.....

[] Thủy chung -Xuân sắc không thể nào chung đôi*

Lấy ý từ nhạc Y Vân

Ngày anh xa vắng /Em không trang điểm đợi chờ

(Xa Vắng - Y Vân)

Xa Vắng là một sáng tác của nhạc sỹ Y Vân lấy cảm hứng từ thơ “Chinh phụ ngâm khúc” của Đặng Trần Côn & Đoàn Thị Điểm.

BÀNG HOÀNG

1.

chợ đời gom nhặt sân si
quẩy lên chùa đời từ bi vô thường
ra về
roi rắc dọc đường
buông lời bị rỗng ...
tôi bàng hoàng tôi!

2.

chợ đời gom nhặt sân si
quẩy lên chùa đời từ bi nắng vàng
ra về
roi rắc dọc đường
giai nhân thoáng hiện
tôi bàng hoàng tôi!

3.

chợ đời gom nhặt sân si
quẩy lên chùa đời từ bi nắng vàng
trở về
roi rắc dọc đường
còn nguyên nỗi nhớ
tôi bàng hoàng tôi!

4.

ra đường góp nhặt sân si
lên chùa vấn Phật
có gì đời cho?
Người cười
hai chữ âu lo
trở về mẹ hỏi
cười to
thế à!

SUY TƯ

1.

Đời mà thiếu vắng tình thương
làm chi có chuyện dị thường sắc không?
Cứ mà ngồi đó ngóng trông
triệu ngàn kinh tụng ...
Đừng mong vô thường

2.

Giai nhân. ai chẳng muốn gần?
Tình nồng. ai chẳng băng khuâng kiếm tìm?
Thế nhân là giống hữu tình
Trên trời dưới đất chỉ mình được sao?

3.

Nhân sinh một giấc mộng dài
Trăm năm u mộng mây bay chiều tà
Giật mình ngẫm lại đời ta
Con chim trước ngõ lú lo xuân về!

LƯỚI TÌNH

Rạng hồng rồi lại tà huy
Vô thường đời đó
tội gì chẳng yêu?

Buồn thôi
ta đã buồn nhiều
Vườn xuân đang rộ
rất nhiều sắc hoa

Này người xin hãy cùng ta
Vui cũng nhạc khúc chim ca bên trời!

Lưới tình muôn kiếp ai ơi
Tơ mảnh trời buộc
bút rời được chăng?

TRĂM NĂM

*Quê người nũa kiếp phù sinh
Biết trăm năm nắm mộ mình nằm đâu?
(Hạt Cát)*

Hợp tan đời đó bể dâu
Phù sinh bào ảnh giọt sầu sương tan *
Lời kinh không sắc thế gian
Thôi thì phần mộ chẳng màng trăm năm

.....
[] Nhất thiết hữu vi pháp /Như mộng huyễn bào
ảnh /Như lộ diệc như điện (Kinh Kim Cang)
[Tất cả pháp hữu vi /Như mộng ảo bọt bóng /Như
sương cũng như ánh chớp]*

VIÊN SỎI BUỒN

Thấy trời đất rộng thênh thang
Thấy ta sao giống một viên sỏi buồn!
Phù sinh bào ảnh giọt sương
Có viên sỏi nhỏ bên đường mình ên!

CÓ EM

Nhân sinh
một giấc mộng dài
Giật mình tỉnh thức
tiếng ai đang cười?

Có em
bên giấc mộng đời
Mùa xuân lại đến
ngàn lời chim ca

Nam mô thế giới ta bà
Cảm ơn Phật, Chúa
cho ta yêu người
Ví bằng vắng mặt nụ cười
Chắc rồi ai cũng ... bỏ đời đi tu!

KHÔNG KHÔNG CÓ CÓ

Sương rơi
trắng cả con đường
Em rơi
trắng cả vô thường trong anh
Tình như sương khói mong manh
Không không ? Có có!
Thôi đành người ơi!

PHÊ TÍCH

Trăm năm. cuộc thế điêu tàn!
Ngàn năm vẫn thế. mơ màng làm chi?
Kiếp người tử biệt. sinh ly
Biển dâu đời nọ. sàu bi đời này!

CHIỀU XA

Dương lam đầy mắt người rồi
Bạc mờ sương khói mạn môi nổi nhà
Nắng phai từng sợi chiều xa
Tiếng đời đồng vọng khúc ca muôn trùng

CHIỀU MỜ TAN

Chiều dịu dàng buông lam
Gió hờn ru lời hát
Chuông bình bồng tiếc thương
Khói buồn vương cay mắt!

Tình ấy là có thật?
Chiều mờ tan
mờ
tan!

CHUÔNG CHIỀU CỔ ĐỘ

Mù trông khói sóng chiều cổ độ
Buồn như con thú đã xa bày
Chân cầu hoa tím sâu ai đó?
Tiếng vạc kêu sương xót tình này!

Cổ độ chiều nay có bóng ai?
Trời hồng chìm vội như buồn lây
Vang vọng hồng chung dài tám hải
Chuông gọi hồn ai?
động tâm này!

DĨ NHIÊN

Thu đi thì lá vàng rơi
Người đi chắc chắn tôi rồi buồn thôi
Yêu chi cho khổ một đời ?
Thề không thương nhớ
nhưng rồi mắt cay!

Người đi. rượu uống chẳng say
Thu đi. chiếc lá hờn ai lia cành?

Giận mình. nghĩ lại đồ điên
Bao nhiêu thương nhớ giữ riêng!
Nhưng mà ...

Thu không lam nhạt mù xa
Mùa về sao nhói tim
và...
Dĩ nhiên
chữ tình gây lăm ưu phiền
Ai mà không lụy?
ngoài Tiên. Phật. Khùng

ĐÊM VẮNG

Đâu người tri kỷ?
hỡi kẻ tri âm!
từng bước lặng thầm
mình ta mòn bóng !

Đường đêm thỉnh vắng
vọng tiếng thời gian
điệp khúc muôn trùng
nhịp buồn kinh tụng

người muôn năm cũ
có cũ thật không?
sao vẫn âm thầm
tiếng đời đồng vọng!

Đèn đêm có đủ
soi sáng đường xưa?
Con đường rất cũ
Ta đi mòn chưa?

Đời đó mòn chưa?!

NỖI XANH RÊU

Tôi vẫn biết
người chỉ là ước vọng!
Mây
muôn đời mãi mãi
xa bay!

Nén hồng ấy
trong tôi
tim đã lụn
Thôi
đành thôi
ôm lấy nỗi rêu này!

HỎI

Trăng ở nơi này
người ở đâu ?
Đến chi thu hỏi
để tôi sầu?
Rượu đây
sao chẳng làm vui nhớ?
Xa đó
muôn trùng!
Tình vẫn sâu?

CHIỀU RƠI

Chiều hanh rải nắng lên mây
Vàng phai từng sợi chiều gầy mơ phơi
Bóng người đâu?
một bóng tôi!
muôn trùng điệp khúc
nhẹ rơi trời hồng

Chim buồn mờ bóng từng không
Tiếng than sót lại
phù sinh kiếp đời!
Sương rơi thấm lạnh vai rồi!
Chuông khuya êm vọng đôi lời từ tâm!

MỘT PHƯƠNG

Cõi tình vẫn mãi hiện tiền
Vô thường đòi đó
sắc tình vẫn không
Lai sinh chuyện ấy chẳng mong?
Chữ tình hiện kiếp đủ lòng nhớ thương!

Mặc ai suy gẫm vô thường
Riêng ta
mãi vọng một phương có người!

NGÀY THÁNG QUA

Đông lại đến
tháng năm và mơ ước
sẽ tan theo bông tuyết trắng rụng đầy

Đời thi ca
một mình ta lần bước!
Tình đôi ta trôi tuột
rỗng tay này

Tuyết vẫn bay
ừ tuyết cứ bay
Ngày tháng qua mau
sao hình bóng chẳng phôi phai?!

CÓ KHÔNG?

Khúc 1

Nhân sinh mộng
thường là bi mộng
Mộng cùng đời trộn lẫn khó tường

Kiếp người
một khúc tâm thương
Sinh ly
Tử biệt
Vô thường
Bể dâu

Có không
tiếng ngát tình đau?
Có không lời ấy
mai sau sẽ là?

Có không ?
người mãi trong ta
Vô thường đời đó ?
Tình là phù hư ?

Khúc 2

Nhân sinh. dài ngắn con đường
Hữu thường phía trước. vô thường phía sau
Có không điêng ngất tình nhau?
Đêm mưa tháng sáu. lời. sau mãi là?

Chắc không. tình ấy thật thà?
Có ta. và khối tình tha thiết buồn
Có. là hình bóng mờ sương
Không. là lời hứa yêu thương kiếp đời!

HÃY YÊU NHAU

Cho nhau
cho cả muôn màng
Yêu nhau
cho hết
vội vàng luyến trao
Kẻo rồi
có chắc bền lâu?
Người rồi có chắc?
Tình sau có là?

Hãy yêu nhau nhé
thật thà!
Cho nhau
đủ để tình là trăm năm!

HỮU TÌNH

Ủ men rượu chín
say thơ
Bao năm phiêu dạt bến bờ nhân sinh
Nhân gian thuộc giống hữu tình
Diệt sinh. sinh diệt...
diệt tình được không?

THƠ VÀ MỘNG

Thơ với mộng cách nào dứt đoạn?
Mộng và thơ hoài mãi song đôi
Mộng. thơ. thơ. mộng trao lời
Mộng nhờ thơ chuyển đến người nộ duyên

Thơ vắng mộng. thơ không hiện diện
Mộng không thơ. miên viễn mộng thôi
Mộng. thơ. bất tuyệt riêng người
Thơ hòa với mộng tuyệt vời nhân sinh!

VIẾT THEO LỜI NGUYỄN DU

Một đời thơ phú ích chi
Sách đàn đây giá chắc gì là khôn
Gắng sao ăn ở vương tròn *
Chữ Tâm kia sẽ đánh mòn chữ Tai

.....

@/Lấy ý từ:

Nhất sinh từ phú tri vô ích

Mãn giá cầm thi đồ tự ngu

(Mạn hứng - Nguyễn Du)

Chữ Tâm kia mới bằng ba chữ Tài

Chữ Tài liền với chữ Tai một vần

(Kiều - Nguyễn Du)

[] Về chữ vương tròn*

Trong Kinh Dịch: Vương là quẻ KHÔN = Địa - đất;

còn tròn là quẻ CÀN = Thiên - trời

Ăn ở vương tròn là ăn ở sao hợp với trời đất, hợp

thời, hợp lòng người ...

CHONG ĐÈN ĐỌC VĂN THƠ CỔ

Mắt đây tôi đôi bóng tôi
Đèn chong nền lệ đọc lời bi ai
Sầu theo từng chữ thở dài
Chúng sinh vãn tế thập loài thảm thương!

"Còn chi ai quý ai hèn
Còn chi mà nói ai hiền ai ngu
Một phen thay đổi sơn hà
Mảnh thân chiếc lá biết là về đâu"*

Mười loài chết thảm chết đau!
Phù sinh bào ảnh mộng sâu thế gian! **

Kinh rằng sắc sắc không không
Nam mô đức Phật giải oan độ người!

.....

[*] *Vãn tế thập loại chúng sinh - Nguyễn Du*

[**] *Nhất thiết hữu vi pháp /Như mộng huyễn bào ảnh /Như lộ diệc như điện (Kinh Kim Cang)*

[Tất cả pháp hữu vi /Như mộng ảo bọt bóng /Như sương cũng như ánh chớp]

CHONG ĐÈN ĐỌC TRUYỆN XƯA

"Thiện căn ở tại lòng ta,
Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài" *

Truyện xưa gẫm lại buồn thay!
Chữ tài. chữ mệnh. đố ai đoán lường
Nhân sinh. một kiếp đoạn trường!
Hiện tiền bi mộng. vô thường. bẽ dâu!
Sắc chi. khổ lụy đời nhau?
Tình chi. rồi cũng mây mau lung trời?
Gặp chi. thôi chi đôi lời
Thay tình cầm sắt người ơi cầm kỳ! **

Sầu đây so khúc sầu bi
Tặng người tri kỷ phòng khi sớm chiều

Cảm thương thân phận Thúy Kiều
Chong đèn nền lệ
truyện khêu giọt sầu!

.....

* *Thiện căn ở tại lòng ta,
Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài.
Lời quê chấp nhật đông dài,
Mua vui cũng được một vài trống canh. (Kiều :3250
- 3254)*

** *Đem tình cầm sắt đổi ra cầm cờ (kỳ) (Kiều-3110)*

TRĂNG NGUYÊN TIÊU

Nguyên tiêu chi dạ hoa lộng nguyệt (thơ Đường)
Từ khi trăng là nguyệt đèn thấp sáng trong tôi
Từ khi em là nguyệt trong tôi có những mặt trời
(Trịnh Công Sơn) ***

Trăng trong hắt đổ bóng dài
Đầy trăng mắt lệ
sao hoài dáng xưa
Gió lay sâu chắc đủ vừa?
Động tôi nổi mộng
đêm mưa trao tình

Nguyên tiêu đối bóng với mình
Trong tôi trọn vẹn bóng hình Nguyệt kia!
Mưa đêm níu giữ chân về
Tay ôm tình ngất điếng mê thân người

Từng vuông da thịt. ngọt môi
Cho nhau. quên mất đất trời ngoài song
Tiếng mưa cùng khúc nhạc lòng
Hòa vui từng nốt
Đêm mong vô cùng

Nay rồi mất dấu tình chung
Nguyên tiêu im vắng
tôi cùng bóng tôi!
Tưởng như. trăng chỉ trăng thôi
Trêu tôi. nguyệt sáng!
Hồn tôi bóng người!

() Đêm Nguyên tiêu hoa đèn giỡn trăng*

(**) Từ khi trăng là nguyệt đèn thấp sáng trong tôi

Từ khi trăng là nguyệt em mang tim bói rồi

Từ khi trăng là nguyệt tôi như từng cánh diều vui

...

Từ khi em là nguyệt trong tôi có những mặt trời

Từ trăng thôi là nguyệt tôi như đường phố nhiều tên

Từ em thôi là nguyệt tôi xin đứng đó một mình

(Nguyệt Ca - Trịnh Công Sơn)

HẠT BỤI

Như là hạt bụi trăm năm
Bụi về cát bụi tình thâm vẫn hoài
Mắt vương lệ đắng vì ai?
Tim vương tình đắng thương hoài ngàn năm

ĐÊM TÂN HÔN

Hai ta nâng chén giao bôi
Mặc cho trăng lụn mây trôi song ngoài
Đi nhau nhịp khúc tình say
Trăm năm khôn đổi đêm này hoan mê

**ĐÊM CUỐI NĂM
BÊN TRANG KINH TỤNG**

Đã qua rồi một mùa đông
Đến rồi xuân mới muôn lòng reo vui
Riêng ta day dứt riêng đời
Nhớ người. khóc ngất
xác trôi theo dòng!

Lục bình trôi tím dòng sông
Lớn rông hai ngã
xót lòng nổi đầu!

Mong rằng có được đời sau?
Anh em cha mẹ bên nhau
và người

Nam mô đức Phật mỉm cười
Tâm kinh ta tụng từng lời sắc không
Hữu tình, hữu khổ, hữu thân
Biết rằng sẽ khổ
sao sân hận hoài!

Hình như có tiếng thở dài?
Giao thừa gió lạnh song ngoài vọng âm
Thế là đã hết mùa đông
Dù không mong đợi mùa xuân vẫn về!

Nén tàn. tim lụn. tâm mê
Trang kinh nhòa lệ
buồn thê thiết buồn!

Thế rồi lại đến mùa xuân!

ĐÊM CUỐI NĂM KHÔNG NGỦ

*Trước đèn xem truyện Tây minh
Gãi cùi hai chữ nhân tình éo le.
(Nguyễn Đình Chiểu)*

*

Đêm quánh đặc. thời gian tích tắc
Chong đèn khuya đọc truyện nhân sinh
Thấy người xưa khóc mù đôi mắt
Sao người nay vui sống riêng mình?!

Đêm vắng lạnh thờ dài tiếng gió
Khêu đèn khuya gõ tụng Tâm kinh
Lòng cố an. không không. sắc sắc
Sao trong tim vẫn động chữ tình?!

CHỮ TÌNH

Chữ tình vô tướng như mây gió
Vướng buộc đời nhau
đến bạc đầu!

Chữ tính vô tướng như sương khói
Vương mắt lệ người
ứa mãi lâu

Chữ tình tự cổ tuy vô tướng
Trói chặt tim người
mãi muôn sau!

HÀNH TRÌNH

Hành trình tìm kiếm xa xôi
Chắc gì gặp lại mắt môi ân tình?

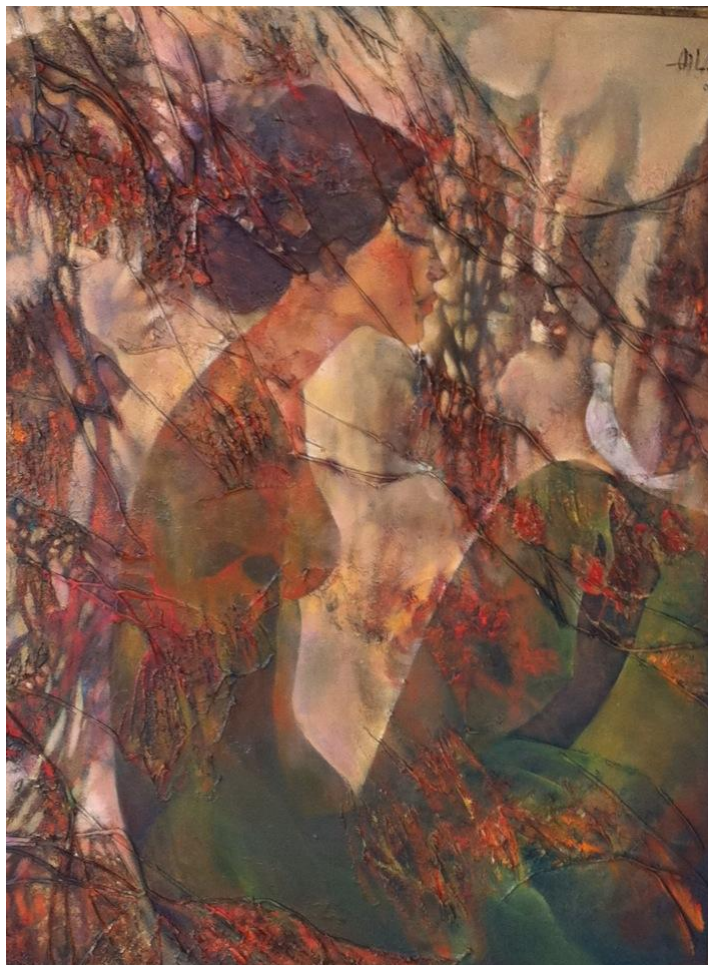
Hành trình một quãng nhân sinh
Tà huy hiu hắt
bóng mình với ta!

Con đường sao bỗng quá xa!
Quên đi thế giới ta bà
được không?

Chắc gì người hỏi mà mong?
Con đường người bước
đúng không?
có là?

Con đường ai bước
mù xa
Con đường ta bước
tiễn đưa một đời!

Hành trình tìm kiếm xa xôi
Dừng chân bất chợt thấy đời phù hư!

**Phụ Bản 5: Vật Nặng Vô Thường
(Ái Lan Công Tăng)**

CHONG ĐÈN ĐỌC VĂN TẾ THẬP LOẠI CHÚNG SINH

*Đêm quánh đặc tiếng thời gian tích tắc
Chong đèn khuya đọc lại truyện tử sinh
(Nguyễn Lạc)*

*

"Còn chi ai quý ai hèn
Còn chi mà nói ai hiền ai ngu
Một phen thay đổi sơn hà
Mảnh thân chiếc lá biết là về đâu" *

Chong đèn đọc truyện Nguyễn Du
Câu văn trêu khổ thiên thu lệ người
Lệ xưa. tháng bảy sứt sùi
Người nay mùa đến. có vui được nào?

Nhớ xuân ngày ấy. đấng trào
Quê hương thời cũ. biển dâu kiếp đời!

Tiền nhân thảm thiết khóc người
Ta nay đêm mượn mượn lời văn xưa
Chiêu hồn tháng bảy. mưa thưa
Thở dài tiếng gió lạnh thừa đêm nay!

Khêu đèn cho nổi sầu dài
Đọc trang thơ cổ. khóc ai mùa về
Chúng sinh thập loại buồn thê!
Thời gian tích tắc. tái tê tiếng lòng!

Lung tròng
số kiếp trầm luân
Khép trang thơ khổ
nén hồng lụn tim!

.....

[*] Văn tế thập loại chúng sinh - Nguyễn Du

TRẢ LẠI TÔI

trả tôi ngày ấy xa xôi
trả tôi tuổi mộng kéo tôi héo lòng!
buồn ơi thời ấy mù trông
buồn ơi tình ấy...
còn không hỏi người?

LÓT Ồ TÌNH

*Sài Gòn. trăng. nhạt nhòa em
bùa yêu. đã ngấm. ngay đêm giao tình.
(Phạm Hồng Ân)*

Đèn Ca Li ngọn xanh ngọn đỏ *
đèn Sài Gòn ngọn tỏ. mờ trắng
nhớ quê nhớ kiếng phải đành
tìm đâu trăng hỏi?
mà anh lót tình?

.....

* California

ĐÊM THÁNG TƯ
ĐỌC VĂN TẾ THẬP LOẠI CHÚNG SINH

*

Tưởng rằng quên được người rồi
Tháng tư chi. lại nhớ ơi phương nào?!
Nhớ ai bên ấy sông nao
Dưới cầu nước thắm một màu sầu bi

Bóng người bên nhánh bần de
Triệu con đóm khóc lệ xa đấng lòng
Đêm đen. nước chảy xuôi dòng
Đưa người ra biển. mù sương. đoạn trường

Giờ người còn ở đoài phương?
Chiều nay đầy mắt hoài thương bóng người!
Nào nùng ngày cũ ai ơi!
Gây chi bao cảnh đời. sấm thương?

Chong khuya thấp nền. đêm trường
Đọc dòng thơ cổ. vô thường thế gian!

Lệ rơi thấm ướt bài văn *
Chúng sinh thập loại. có chẳng hồn người?!

.....

* Văn Tế Thập Loại Chúng Sinh của Nguyễn Du

TÌNH ĐỜI

Tình người có trước có sau?
Tính đời sao đấng lệ nào đang rơi?
Thời gian chẳng đợi người rồi!
Bạc đầu ai, bạc tình người phải không?

ĐÊM THÁNG TƯ KHÔNG NGỦ TỤNG TÂM KINH

*Sắc bất dị không, không bất dị sắc;
sắc tức thị không, không tức thị sắc
(Tâm Kinh)*

*

Đêm thâu chẵn chiếu sầu ai?
Hình như mưa gọi gió lay nỗi buồn!
Cố an. hai chữ vô thường
Sao tâm vẫn mãi bình thường nỗi đau?

Quỳnh y ngày ấy nát nhàu
Trong tôi vẫn mãi. một màu thời gian
Sang sông. mẹ. chuyến đò ngang
Lung tròn đôi mắt. lên ngàn thăm con!

Thân yêu giờ đã đâu còn!
Sắc son. chung thủy. có mòn thời gian?
Ai gây cuộc thế điêu tàn?
Giữa khuya oán hận. lung tròng đấng môi

Hương quê vẫn mãi bên đời
Một vàng trắng cũ rạn ngời đêm nay!
Có nhau. trong nỗi tình hoài
Đủ cho đời đó chút gì tha phương!

Tịnh yên. chợt nhớ dòng sông
Câu hò ngày ấy. lớn rông. bịp kêu
Nhớ câu "chim vịt kêu chiều"
Quê hương. cùng với cánh điều người ơi!

Tháng tư giờ lại đến rồi!
Yên đi tìm nhé. đời rồi sẽ qua!

Tâm kinh an trú Phật đà
Nhưng sao mắt vẫn
lệ xa
vậy người?

LY BIỆT

Còn đây một chút muộn màng
Em đem dâng hết. kéo. tang thương về
Đốt tình. cháy trọn đam mê
Rồi quên đi nhé lời thề bền lâu!

Chắc gì có kiếp đời sau?
Thì thôi. ta hãy cho nhau kiếp này!

Con chim tiếng hót ai bi
Người rời ly biệt. chút gì hiền lương?!

() Tặng tử thuyết - Khổng Tử: Điều chi thương tử,
kỳ mình dã ai; Nhân chi thương tử, kỳ ngôn dã thiện
Chim trước lúc chết cất tiếng bi thương, người trước
lúc chết thường nói lời lương thiện.*

ĐÊM

Đêm trao thân là thật?
Tình luôn là trăm năm?
Người có là mãi mãi?
Rượu cạn
sầu sao không?!

Đêm lạnh dài rất thật
Tình đã rồi hư không!
Nhớ chi
người khuất mắt
Cho mộng sầu căm căm!

Tìm chi
tình đã mất?
Để đêm vọng muôn trùng?!

PHONG LỮ

Chiều thu muộn
Phong lữ hoa nở chậm *
Hồng môi người tha thiết thưởng hoa
Gió nhẹ thổi!
kéo rồi... e ấp cánh
Sương nhẹ thổi!
vừa đủ ...cánh hồng òa

Đời lữ thứ buồn ai ngực điệp!
Khu vườn xưa vẫn biếc nụ tâm xuân?
Ngày hè cạn
thu về cùng lá khẽ
Chiều thu không
hồn ngắt lam dương!

Nhưng nhớ sáo diều ngang trời lượn
Thương mảnh tơ nổi mộng đôi bờ
Cô lữ chiều thu mơ Phong lữ
Ngọt thấm hoài mơ ước mộng đầu!

[] Hoa Phong lữ - còn gọi là Phong lữ thảo, Thiên trúc quỳ - tên khoa học là Geranium xuất xứ từ chữ Hy Lạp “geranos” nghĩa là con sếu, vì trái của loại cây này trông tương tự như mỏ con chim sếu. Phong lữ màu sẫm tượng trưng cho u sầu. Phong lữ đỏ hoặc hồng: Ưu ái. Phong lữ đỏ tươi: An ủi, vỗ về...*

NHÂN SINH

Rạng hồng rồi lại tà huy
Vô thường đời đó
sân si làm gì?
Con chim tiếng hót ai bi
Năm xương cỏ mọc xanh rì dưới trắng

Thực hư đen trắng tử sinh
Phù hư vọng tưởng
lời kinh tỏ tường
Duyên sinh, duyên diệt, duyên tương
Cái thân tứ đại
bụi hương bay vèo

Chong đèn nền lụn buồn theo
Ngoài song đồng vọng
chậm mau muôn trùng

Giật mình tiếng đại hồng chung
Ngân nga tám hải
rót lòng từ tâm!

TRỌN TÌNH

Rạng hồng rồi lại tà huy
Vô thường đời đó sâu bi làm gì?
Tâm giao tri kỷ mấy khi?
Có nhau ta hãy nâng ly trọn tình!

QUYỂN VII

PHỤ LỤC

I. VĂN

HAI BÀI THƠ “QUÊ HƯƠNG” HAI TÂM TÌNH KHÁC BIỆT

Châu Thạch

Thơ về quê hương thì nhiều lắm, không có nhà thơ nào không viết về quê hương. Tuy thế những bài thơ quê hương đi vào lòng người trở thành những bài thơ thuộc lòng thì rất ít. Trước 1945 có bài thơ “Quê Hương” của Tế Hanh với những câu mở đầu “làng tôi vốn làm nghề chài lưới/ Nước bao vây cách biển nửa ngày sông/ Khi trời trong, nắng nhẹ, sớm mai hồng/ Dân trai tráng bơi thuyền đi đánh cá” rất nổi tiếng, sống lâu trong nhiều thế hệ như bài văn xuôi “Tôi Đi Học” của Thanh Tịnh. Sau ngày thống nhất đất nước bài thơ “Quê Hương” của Giang Nam với những câu thơ mở đầu “Thuở còn nhỏ ngày hai buổi đến trường/ yêu quê hương qua từng trang sách nhỏ”/ “Ai bảo chăn trâu là khổ?”/ Tôi mơ màng nghe chim hót trên cao” cũng được một lớp người nhắc đến luôn. Vào khoảng năm 1986 bài thơ “Quê Hương” (Bài học đầu cho con) của Đỗ Trung Quân được yêu mến cho đến nay, hình như chưa có bài thơ nào thay thế được.

Vừa qua, Châu Thạch lang thang trên mạng, tình cờ đọc được bài thơ “Quê Hương” của một tác giả mà mình chưa quen biết. Bài thơ mới vừa đăng trên một vài trang web, vì thế tất nhiên bài thơ ít người biết đến, cho nên nó có đi vào lòng người hay không, có sống lâu hay phải chết yểu là số phận của nó. Tuy nhiên đối với Châu Thạch, bài thơ gây một ấn tượng tốt, khiến Châu Thạch liên nghĩ đến sự so sánh nó với bài thơ “Quê Hương” của Đỗ Trung Quân. Đó là bài thơ có tựa đề “Quê Hương” của tác giả Nguyễn Lạc.

Mời bạn đọc đọc trọn bài thơ của Đỗ Trung Quân và bài thơ của Nguyễn Lạc đăng ở dưới, ta sẽ thấy được ngay hai bài thơ đều nói về Quê Hương nhưng có hai tâm tình khác biệt. Với Đỗ Trung Quân quê hương đáng nhớ vô cùng vì quê hương êm đềm biết mấy:

*Quê hương là gì hả mẹ
Mà cô giáo dạy hãy yêu?
Quê hương là gì hả mẹ
Ai đi xa cũng nhớ nhiều?*

*Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay*

Với Nguyên Lạc quê hương cũng đáng nhớ nhưng không phải là một nơi êm đềm. Quê hương là một nơi mà ta rơi lệ khi nhớ đến nó:

*Quê hương có gì để nhớ
Mà sao nước mắt lưng tròng?*

1.

*Quê hương. chiếc đò nho nhỏ
Qua sông kham khổ từng ngày
Thân mẹ vai gầy gánh khổ
Thương con chịu nổi đắng cay*

Chỉ mới đọc về đầu của hai bài thơ, chắc chắn mỗi chúng ta đều thấy lòng mình biến động rồi. Quê hương của Đỗ Trung Quân là thứ quê hương diễn ra qua lăng kính tâm lý khi tuổi còn thơ ngây chưa chạm trán với đời. Quê hương của Nguyên Lạc là thứ quê hương thực tế trong thời thơ ấu. Chùm khế ngọt và con đường rợp bướm vàng bay đẹp thật đấy nhưng chắc chắn hình ảnh nó không bao giờ khiến ta nhớ bằng hình ảnh “Qua sông, kham khổ từng ngày/Thân mẹ vai gầy, gánh khổ”.

Ta hãy tiếp tục nhìn quê hương của Đỗ Trung Quân để thấy những bức tranh tuyệt đẹp vẽ ra trong trí tưởng tượng một nơi an lành, hạnh phúc biết bao:

*Quê hương là con diều biếc
Tuổi thơ con thả trên đồng
Quê hương là con đò nhỏ
Êm đềm khua nước ven sông*

*Quê hương là cầu tre nhỏ
Mẹ về nón lá nghiêng che
Là hương hoa đồng cỏ nội
Bay trong giấc ngủ đêm hè*

*Quê hương là đêm trăng tỏ
Hoa cau rụng trắng ngoài thềm
Tiếng ếch râm ran bờ ruộng
Con nằm nghe giữa mưa đêm*

*Quê hương là bàn tay mẹ
Dịu dàng hái lá mồng tơi
Bát canh ngọt ngào tỏa khói
Sau chiều tan học mưa rơi*

*Quê hương là vàng hoa bí
Là hồng tím giậu mồng tơi
Là đỏ đôi bờ dâm bụt
Màu hoa sen trắng tinh khôi*

Quê hương của Đỗ Trung Quân hầu như không có một chút gian khó nào. Tuổi trẻ của nhà thơ trôi qua quá êm đềm cho nên quê hương trở thành một nơi lý tưởng với những ngày tháng quá thần tiên. Cái quê hương đó thật ra nó có thể trọn vẹn trong tâm hồn nhà thơ nhưng nó không hoàn toàn như thế trong tâm hồn một đứa trẻ nông thôn, vì một đứa trẻ sống ở nông thôn thì dầu là con nhà giàu vẫn có một vài

trần trở hay một vài kỷ niệm của kiếp nghèo nơi nó sống.

Bây giờ ta hãy nhìn những bức tranh quê hương mà Nguyễn Lạc vẽ ra trong thơ mình:

*Quê hương còn đầy thương nhớ
Ngoại nhai tóm tép trâu cày
Mẹ mày. thằng cháu mắt dạy
Rong chơi lêu lổng suốt ngày*

*Quê hương làm sao không nhớ?
Cầu tre lắc lẻo sáng mai
Đường vui trống trường réo gọi
Cây cao chim hót từng bầy*

*Chia nhau từng viên đạn nhỏ
Bịt mắt. kiếm tìm. Ai đây?
Chia nhau nỗi lo thầy gọi
Nhói đau. thước khế bàn tay
Chia nhau trái me keo ngọt
Chia nhau từng tiếng cười đầy*

*Quê hương làm sao không nhớ?
Dòng sông tuổi trẻ mênh mang
Bàn de. phóng đùng. nước mát
Lặn tìm chân bắt. la vang
Bờ sông chị khàn tiếng gọi
Vết roi cha đánh. tím bầm!*

Nhìn bức tranh quê hương của Nguyễn Lạc hình như ta thấy nó không có gì mơ mộng nhưng nó lại rất gần với ta. Bức tranh hiện hiện lại cho ta những ngày nhảy nhót ở đồng quê. Tiếng chửi của bà, thước kẻ của thầy, vết roi của cha, những trái me chua, những viên kẹo chia nhau, có tiếng cười, có nước mắt cho ta sống lại hoàn toàn một thời huy hoàng của tâm hồn nhưng khó nhọc bởi đời sống tại nông thôn.

Với nhà thơ Đỗ Trung Quân, quê hương “là dòng sữa mẹ/ Thơm thơm giọt xuống bên nôi” để đứa trẻ lớn lên hoàn toàn không biết chiến tranh, không biết chia ly, không biết tang tóc, không biết con người bị bắt buộc phải nhận một quê hương thứ hai cho đời mình. Vì vậy nhà thơ đã nói “Quê hương mỗi người chỉ một/ Như là chỉ một mẹ thôi” và trách cứ những người không nhớ quê hương:

*Quê hương mỗi người đều có
Vừa khi mở mắt chào đời
Quê hương là dòng sữa mẹ
Thơm thơm giọt xuống bên nôi*

*Quê hương mỗi người chỉ một
Như là chỉ một mẹ thôi
Quê hương nếu ai không nhớ
Sẽ không lớn nổi thành người.*

Bài thơ Đỗ Trung Quân kết lại ở đây. Phải nói những câu thơ kết của tác giả thật là tuyệt vời, như một chân lý mà mọi người phải nhớ. Tuy nhiên có lẽ cuộc đời được ưu ái, kỷ niệm của nhà thơ đối với quê hương chỉ là những ngày tháng quá êm đềm, dòng sông ký ức trong tâm tư tác giả quá lặng lẽ nên ông dừng mạch thơ rất sớm. Ngược lại Nguyễn Lạc không phải thế, tác giả còn nói nhiều về quê hương với biết bao trần trở, với biết bao gian lao khổ cực mà ông phải gánh chịu nơi quê hương:

*Quê hương đỏ màu phượng vĩ
Hè sang ve sầu khóc vang!
Tạ từ. lời ca ly biệt
Buồn trao lưu bút. lệ tràn!
Biết rồi mùa sau gặp lại?
Hay rồi đôi ngả ly tan!*

*Quê hương. buồn vui gác trọ
Thả hồn. giọng Khánh Ly khàn
Chia nhau. chút đầu thuốc vụn
Khói bay theo khúc tình tan*

Quê hương của Đỗ Trung Quân và của Nguyễn Lạc ở những khổ thơ trên chỉ gói gọn ở nơi một làng quê hay một vùng quê nào đó. Qua những khổ thơ này, quê hương của Nguyễn Lạc được mở rộng ra, không

còn là làng quê và tuổi thơ nữa. Quê hương bây giờ là đất nước, nơi có chia biệt, có ly tan, nơi mà tác

giả thật sự sống làm người. Thế nhưng chưa hết, quê hương còn là nơi mà tác giả nhận chịu khổ đau với bao nhiêu nghịch cảnh xảy ra cho đời mình:

*Bao năm đời này vẫn nhớ
Xuân nao thay đổi phận người!
Bể dâu. biệt ly. mong đợi!
Khổ đau thay thế nụ cười!*

*Bao năm chém tre dẫn gõ
Bạn bè chết không nắm mồ!
Mẹ già vượt đèo núi khổ
Thăm con. lệ cạn mắt khô!*

*Con ơi. vợ con Kiều đó
Bán thân lo giúp cho chồng!
Chữ Trinh thôi đành phụ bạc!
Đoạn trường. con biết hay không?!*

4.

*Bao năm đời này vẫn nhớ
Đêm thâu xuôi mái theo dòng
Người đi không lời từ biệt
Buồn ơi. tím biếc dòng sông!*

*Quê hương ta ơi. thôi nhé!
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!
Rặng cây quê hương mờ bóng
Có còn gặp lại được không?*

Cuối cùng Nguyễn Lạc khác với Đỗ Trung Quân. Đỗ Trung Quân khuyên phải nhớ quê hương vì quê hương có bao điều tốt đẹp, Nguyễn Lạc muốn quên quê hương vì quê hương “Muộn phiền cay đắng mà thôi” nhưng rồi muốn quên mà không quên được, lại còn làm cho nỗi nhớ dâng cao:

*Quê hương hoài mong thương nhớ
Cô thân lưu lạc phương người
Chiều nay nhớ dòng sông ấy
Lục bình hoa tím hoài trôi!*

*Quê hương ta ơi ...đừng nhớ!
Muộn phiền. cay đắng mà thôi!
Cố quên. sao lòng vẫn nhớ!
Quê hương nhớ lắm... người ơi!*

*

*Quê hương còn gì để nhớ?
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!
Quê hương sẽ còn để nhớ?
Người ơi. tình đó buốt lòng!*

Đọc đoạn kết trong bài thơ “Quê Hương” của Nguyễn Lạc ta có cảm tưởng hình như có câu trả lời cho hai câu thơ của Đỗ Trung Quân: “Quê hương nếu ai không nhớ/ Sẽ không lớn nổi thành người”. Câu trả lời ấy như sau: không ai không nhớ quê hương, bởi vì muốn quên mà quên không được. Khổ thơ cũng cho ta một suy luận: có lẽ người có thể quên quê hương, người có thể phá quê hương là những người đang ở trên quê hương. Bởi những người đi xa, không có quê hương nên mới nhớ, không thể không nhớ được. Họ cũng không cầm vận mệnh quê hương trong tay nên cũng không làm sao phá được bằng những người trực tiếp với quê hương.

Người viết đặt hai bài thơ bên nhau là một phương pháp “tá khách hình chủ” trong nghệ thuật viết. Mục đích đặt cái đẹp bên cái đẹp để mỗi nét đẹp khác nhau phô bày tường tận trước mắt người nhìn nó. Hai bài thơ “Quê Hương” của hai tác giả đối với người viết như hai bông hoa đồng loại nở ra ở hai mùa khác nhau. Nhìn vào chi tiết của hoa ta thấy mỗi bông mang riêng một sắc thái của mùa mà nó tích tụ hương trời đất. Ai thích hoa nào tùy ý, nhưng hoa nào cũng là hoa cả! ./.

Châu Thạch

QUÊ HƯƠNG – Thơ Nguyễn Lạc

*

*Ôi lịch sử những dòng đời cay nghiệt,
Những tự hào hoá giải với oan khiên. (Trần Kiên
Đoàn)*

*

Dẫn:

*Đã cố dặn lòng. thôi tôi ơi!
Ra đi. là đã biệt li rồi!
Quê hương ngút mắt. đoàn. phương ấy
Vẫn mãi trong tôi. bóng nguyệt đây! (Nguyễn Lạc)*

Vào bài:

Quê hương có gì để nhớ
Mà sao nước mắt lưng tròng?

1.

Quê hương. chiếc đò nho nhỏ
Qua sông. kham khổ từng ngày
Thân me vai gầy. gánh khổ
Thương con. chịu nổi đắng cay

Quê hương còn đây thương nhớ
Ngoại nhai tóm tép trâu cay
Mẹ mày. thằng cháu mất dạy
Rong chơi lêu lổng suốt ngày

Quê hương làm sao không nhớ?
Cầu tre lắt lẻo sáng mai
Đường vui. trống trường réo gọi
Cây cao. chim hót từng bầy

Chia nhau từng viên đạn nhỏ
Bịt mắt kiếm tìm. Ai đây?
Chia nhau nỗi lo thầy gọi
Nói đau. thước kẻ bàn tay
Chia nhau trái me keo ngọt
Chia nhau từng tiếng cười đầy

Quê hương làm sao không nhớ?
Dòng sông tuổi trẻ mênh mang
Bàn de. phóng đùng. nước mát
Lặn tìm. chân bắt. la vang
Bờ sông. chị khàn tiếng gọi
Vết roi cha đánh. tím bầm!

2.

Quê hương đỏ màu phượng vĩ
Hè sang ve sầu khóc vang!
Tạ từ. lời ca ly biệt
Buồn trao lưu bút. lệ tràn!
Biết rồi mùa sau gặp lại?
Hay rồi đôi ngã ly tan!

Quê hương. buồn vui gác trọ
Thả hồn. giọng Khánh Ly khàn

Chia nhau chút đầu thuốc vụn
Khói bay theo khúc tình tan

3.

Bao năm đời này vẫn nhớ
Xuân nao thay đổi phận người!
Bể dâu. biệt ly. mong đợi!
Khô đau thay thế nụ cười!

" Bàn tay làm nên tất cả
Sức người sỏi đá thành cơm "
Trăm năm lời này vẫn nhớ!
Bao năm thắt cổ căm hờn!

Khô cần. " thằng Trời Đấng thế "
Rồi làm mưa gió được không?
" Trăm năm trông con người mới "
Mười năm đủ đổi vạn lòng!

4.

Bao năm chém tre dẫn gỗ
Bạn bè chết không nắm mồ!
Mẹ già vượt đồi núi khổ
Thăm con. lệ cạn mắt khô!

Con ơi. vợ con Kiều đó
Bán thân. lo giúp cho chồng!
Chữ Trinh. thôi đành phụ bạc!
Đạo trường. con biết hay không?!

5.

Bao năm đời này vẫn nhớ
Đêm thâu xuôi mái theo dòng
Người đi không lời từ biệt
Buồn ơi. tím biếc dòng sông!

Quê hương ta ơi. thôi nhé!
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!
Rặng cây quê hương mờ bóng
Có còn gặp lại được không?

6.

Quê hương hoài mong thương nhớ
Cô thân lưu lạc phương người
Chiều nay nhớ dòng sông ấy
Lục bình hoa tím hoài trôi!

Quê hương ta ơi... đừng nhớ!
Muộn phiền cay đắng mà thôi!
Cố quên. sao lòng vẫn nhớ!
Quê hương nhớ lắm... người ơi!

Quê hương còn gì để nhớ?
Buồn ơi. nước mắt lưng tròng!

Quê hương sẽ còn để nhớ?
Người ơi. tình đó buốt lòng!

Nguyễn Lạc

Bài thơ “Quê hương” của Đỗ Trung Quân

BÀI HỌC ĐẦU CHO CON

Đỗ Trung Quân

Quê hương là gì hả mẹ
Mà cô giáo dạy hãy yêu?
Quê hương là gì hả mẹ
Ai đi xa cũng nhớ nhiều?

Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay

Quê hương là con diều biếc
Tuổi thơ con thả trên đồng
Quê hương là con đò nhỏ
Êm đềm khua nước ven sông

Quê hương là cầu tre nhỏ
Mẹ về nón lá nghiêng che
Là hương hoa đồng cỏ nội
Bay trong giấc ngủ đêm hè

Quê hương là đêm trăng tỏ
Hoa cau rụng trắng ngoài thềm
Tiếng ếch râm ran bờ ruộng
Con nằm nghe giữa mưa đêm

Quê hương là bàn tay mẹ
Dịu dàng hái lá mồng tơi
Bát canh ngọt ngào tỏa khói
Sau chiều tan học mưa rơi

Quê hương là vàng hoa bí
Là hồng tím giậu mồng tơi
Là đỏ đôi bờ dâu bụi
Màu hoa sen trắng tinh khôi

Quê hương mỗi người đều có
Vừa khi mở mắt chào đời
Quê hương là dòng sữa mẹ
Thơm thơm giọt xuống bên nôi

Quê hương mỗi người chỉ một
Như là chỉ một mẹ thôi
Quê hương nếu ai không nhớ
Sẽ không lớn nổi thành người.

MỘT CHÚT TÂM TÌNH KHI ĐỌC BÀI THƠ QUÊ HƯƠNG CỦA NGUYỄN LẠC - NHÃ MY

Thời gian gần đây, trên các trang văn học mạng, có đăng một bài thơ mới viết về chủ đề Quê Hương của tác giả Nguyễn Lạc. Bài thơ khá dài, gồm 5 khổ thơ thể 6 chữ.

Nhà phê bình Châu Thạch, nhạy bén và với bút lực dồi dào đã nhanh chóng viết một bài nhận xét, so sánh bài thơ này của tác giả Nguyễn Lạc với bài thơ của tác giả Đỗ Trung Quân cùng chủ đề có tựa “Bài học đầu cho con”, một bài thơ nổi tiếng và đã được nhạc sĩ Giáp Văn Thạch phổ nhạc tựa đề Quê Hương.

Bài viết của tác giả Châu Thạch rất hay, nhận định rõ ràng, lời văn trôi chảy; người đọc dễ dàng nắm bắt được những điểm chính giữa hai bài thơ cùng một chủ đề này, cũng như “hai tâm tình” của hai tác giả.

Tôi không viết phê bình, không “ăn theo” một bài thơ hay, mà vì đồng cảm và xúc động khi đọc qua

bài thơ của tác giả Nguyễn Lạc, nên xin được gói gắm mấy dòng tâm tình này.

Với lời viết trần tình, ngôn ngữ chân phương giản dị, bài thơ của tác giả Nguyễn Lạc đã dẫn dắt người đọc qua từng giai đoạn đời người, dễ dàng “thấm thấu” vào tâm hồn người đọc và nó trở nên một bài thơ hay và thật như nhận định của nhiều người.

Tác giả mở đầu bằng một câu tưởng như phủ định “quê hương có gì để nhớ”, để rồi ở đoạn 1, vẽ ra những hình ảnh “ở nhà quê” với bà mẹ “vai gầy, gánh khổ, ngày ngày kham khổ qua sông kiếm sông vì thương đàn con (đang thiếu đói). Rồi hình ảnh đầy thương nhớ của người bà “nhai trầu tóm tẻm”, mắng yêu thằng cháu “mát dạy” nghịch phá, lêu lổng, rong chơi “mẹ mây” (...cha mây). Càng gọi nhớ hơn nữa với những kỷ niệm đẹp, ngọt ngào của những ngày còn bé; dòng sông mệnh mang, những nhánh bản de, bọn trẻ “phóng đùng” xuống dòng “nước mát” rồi lặn, rồi tìm, bắt chân, la lối đầy nghịch ngợm, thích thú đến nỗi chị phải réo gọi đến khàn tiếng và cha đánh đòn bằm tím vết roi! Hay niềm vui theo từng tiếng trống trường, trên đường đi học có tiếng chim hót trên cao, cùng đám bạn chia nhau những trò chơi, chia nhau từng tiếng cười, và lo sợ khi nghe thầy gọi (trả bài), để rồi có khi (làm bài sai, không thuộc bài, nói chuyện hay lơ đãng

trong lớp học ..gì đó ...) cũng bị thầy ban cho vài thuốc kê vào bàn tay!

Ở đoạn 2, lớn lên chút nữa, tuổi mộng mơ đã biết “trao lưu bút” mỗi dịp hè về, đã phân vân sau mùa chia tay, lệ rơi từ biệt không biết còn gặp lại bạn bè hay không. Trong thời chiến có thể chàng trai già biệt sản trường gia nhập quân đội; cũng có thể hai người vì theo cha mẹ dời đi, phải phân ly. Rồi “buồn vui gác trọ” “hút thuốc” “nghe nhạc” khi lớn hơn chút nữa.

Đoạn 3: “mùa định mệnh”, đã làm thay đổi bao số phận con người, bẽ dâu với những nghiệt ngã, đoạn trường! “Bẽ dâu. Biệt ly. Mong đợi!/Khổ đau thay thế nụ cười!” “Bao năm chém tre dẫn gổ/Bạn bè. Chết không nắm mồ!”. “Mẹ già vượt đồi núi khổ/Thăm con. Lệ cạn mắt khô!” “Con ơi. Vợ con Kiêu đó/Bán thân. Lo giúp cho chồng!”

Đoạn 4: “con đường từ biệt” với bao nỗi buồn chua xót “nước mắt lưng tròng” “Rặng cây quê hương mờ bóng/Có còn gặp lại được không?”

Đoạn 5 là nỗi niềm của người tha hương lưu lạc “Quê hương hoài mong thương nhớ/Cô thân. Lưu lạc phương người /Chiều nay. Nhớ dòng sông ấy/Lục bình hoa tím hoài trôi!”, với những trở trăn, dang xé giữa hai thái cực “nhớ hay quên”.

Bài thơ khép lại với hai câu kết đầy trần trở “Quê hương sẽ còn để nhớ?/Quê hương đáng nhớ không người?!”

Quê hương là dòng sữa mẹ. “Quê hương mỗi người chỉ một / Như là một mẹ mà thôi !” (Đỗ Trung Quân). Có lẽ trong chúng ta ai mà không nghĩ và mong muốn như vậy, bởi mẹ là người duy nhứt, cuu mang nặng nhọc, sinh dưỡng khổ công; mẹ là hình ảnh mà xưa nay ai cũng trân trọng, quý yêu. Thế nhưng, vì hoàn cảnh nào đó, có những đứa con phải chia lìa cốt nhục, cắt đứt tình cảm thiêng liêng mà bỏ ra đi, rồi đến một chân trời xa lạ nào khác, xa cách; có khi là tạm thời, mà cũng có khi là vĩnh viễn thì thử hỏi có đau lòng không? Rồi, vì cuộc sống mới, những đứa con lưu lạc này phải nhận thêm một quê hương thứ hai khác, như là một bà mẹ nuôi, không sinh mà có dưỡng, bên hiếu, bên tình, bên thương, bên nhớ, canh cánh bên lòng những nỗi xôn xang! Người bên mẹ, tâm tình cố định, kẻ ra đi sóng gió dập dềnh. “Ngựa Hồ gầm gió Bắc, Chim Việt đậu cành Nam”, con vật còn có tánh linh, huống hồ chi con người vốn đã mang nhiều tình cảm!

Có một câu nói mà người tha hương vẫn hay nghe nhắc đến “chúng ta ra đi mang theo quê hương”. Có người hỏi “quê hương đâu phải cục đất, cái lu, cái hủ hay đứa con nít mà mang theo được?” Đúng! Quê hương không đơn giản chỉ là vật chất, là đất, là

núi là sông, là đền đài , nhà cửa , chợ búa ... mà còn ẩn chứa phần hồn, là những thứ thiêng liêng đã ăn sâu vào tâm khảm của con người . Một câu hò, một giọng nói, một gương mặt, một làn gió, một món ăn...tất cả tinh hoa chắt lọc thành kỷ niệm, tạo nên hồn dân tộc; hòa quyện với nhau trong ký ức mỗi khi chợt nhớ về nơi chốn mà mình đã sinh ra, đã lớn lên và (chua xót hơn) đã phải bỏ ra đi! Cho dù trong thực tế, cùng với sự phát triển và lớn lên của lớp trẻ tài giỏi, thành công nơi đất khách, thì một “cộng đồng vật chất” cũng nảy sinh và phát triển do lớp người cũ xa quê cố gắng tạo nên. Những vườn rau, cây chuối, giàn bí, giàn bầu, trái thanh long, nhãn, chôm chôm ... trồng trên đất người xum xuê tươi tốt. Cơ sở bán buôn mang tên và viết bằng chữ bản xứ, cũng dần dần được bà mẹ nuôi vốn tánh tình hào phóng, bao dung chấp thuận để cho những đứa con lưu lạc tạo ra một “quê hương nhỏ theo bản gốc” lồng trong quê hương mới cho đỡ nhớ thương.

Nhưng rồi thì sao? Ký ức cũ, kỷ niệm xưa có thể nào phai nhạt hoặc vĩnh viễn quên đi? Bao nhiêu khúc nhạc, bài thơ về quê hương, cố quốc đã nói lên điều đó! Phải đối diện với ký ức và thực tại, dẫn vật bởi nỗi nhớ, điều muốn quên thì chắc có mấy ai vui, nếu không muốn nói là khổ sở! Tác giả Nguyễn Lạc chắc cũng đã có nhiều đêm trằn trọc, muốn xua đuổi những bóng dáng, những hình ảnh cũ, muốn xóa nó đi trong ký ức đau buồn, nên đã thốt lên:

”Quê hương ta ơi... đừng nhớ!

Muộn phiền. Cay đắng mà thôi!

Cố quên. Sao lòng vẫn nhớ!

Quê hương nhớ lắm... người ơi!”

Đọc bài thơ, tôi cảm thấy quá thấm thía với tâm tình của tác giả; chia sẻ từng niềm vui, nỗi khổ mà ”buồn vui nước mắt lưng tròng “. Và còn thấm thía hơn với 2 câu kết:

”Quê hương sẽ còn để nhớ?

Quê hương đáng nhớ không người?!”

Quê hương còn đó không mất, nhưng biết đâu sẽ mai một, quên đi và mất nếu ta không đem hết tâm huyết, tâm sức của mình để cùng nhau bảo vệ và giữ gìn nó. Cũng có thể suy luận như tác giả Châu Thạch đã viết: “có lẽ người có thể quên quê hương là những người đang ở trên quê hương , người có thể phá quê hương là những người đang ở trên quê hương. Bởi những người đi xa, không có quê hương nên mới nhớ, không thể không nhớ được. Họ không cầm vận mệnh quê hương trên tay nên cũng không làm sao phá được bằng những người trực tiếp với quê hương”.

Nếu bảo bài thơ Quê Hương của Giang Nam là một bức tranh đẹp, nhưng buồn vì nó được lồng vào một cuộc tình đẹp mà đoạn kết bi thương, bài thơ ám lên thơm nồng cùng mùi đất và trở nên thiêng liêng bất tử “yêu quê hương vì trong từng nắm đất / Có một phần xương thịt của em tôi”; bài của Đỗ Trung Quân, một viên ngọc toàn bích, không tỳ vết, một bức tranh đẹp mà bà mẹ đã in vào đầu óc non nớt của đứa trẻ vì yêu con, bức tranh này quá đẹp và vì lý tưởng quá nên không chứa thêm nhiều nét khác. Bức tranh quê hương mới của Lạc Nguyễn là bức tranh đầy đủ nét chấm phá của một người “đã lớn được làm người”, trải qua kinh nghiệm, tình cảm, trải qua giai đoạn của lịch sử đau buồn mới. Đây là một bức tranh “đẹp và thật”, một bài thơ chứa đựng tâm tình không riêng của tác giả mà như là cũng của một số người tha hương, chung hoàn cảnh khi nhớ về cố quốc. Tác giả Nguyễn Lạc hỏi mà cũng là đã trả lời “nhớ lắm mà còn thương lắm, quý lắm nữa”, nếu không thương, không cần nhớ thì cần chi gởi gắm tâm tình vừa tha thiết lại ngậm ngùi như vậy!

Nhã My – SươngLam

*

NHỮNG LỜI TÂM TÌNH

NGUYỄN LẠC

(Trả lời bài viết của Nhã My - Sương Lam và Châu Thạch)

Nhân đọc Nhã My - Sương Lam: MỘT CHÚT TÂM TÌNH

Thành thật cảm ơn Nhã My - Sương Lam đã đồng cảm và viết lời Tâm Tình về bài thơ QUÊ HƯƠNG của một tác giả mà Nhã My chưa bao giờ quen biết. Điều này tránh được sự không chân thật qua việc xen tình cảm riêng tư vào. Tôi rất trân trọng tâm tình này, quý hóa thay!

Để đáp trả, tôi xin góp chút tâm sự riêng tư của mình về bài thơ đến Nhã My.

Bài thơ này là cảm xúc thật sự của lòng tôi; nó chứa bao nhiêu tâm tư trăn trở của cả một cuộc đời, từ nhỏ đến trưởng thành, rồi già đi chờ ngày về với vô biên. Nó tổng hợp cuộc đời thật của mình và bạn bè, của làng quê thân yêu, rồi thành phố mến thương trên quê hương đau thương yêu dấu. Những kỷ niệm về một dòng sông đầy thương nhớ vẫn mãi hoài không lúc nào quên. Chính dòng sông buồn thảm này, tôi đã viết ra các bài: "Chuyện Hai Dòng Sông", "Chuyện Tình Vùng U Minh", "Về Một Dòng Sông".v.v. đã đăng trên báo giấy và các Web.

Bài thơ này viết chỉ trong một đêm hanh lạnh, không ngủ vì nhớ quê nhà. Tôi viết nó một mạch trong lúc

như đang "lên đồng". Những từ giản dị, chất phác như tiếng nói làng quê tôi cứ mãi tuôn trào, Sáng hôm sau, tôi chỉ cần chỉnh sửa, sắp xếp lại vị trí một số chữ, bỏ một số câu, rồi chỉnh lại vần điệu là được bài thơ mà các bạn đang đọc. Đây là cảm xúc thật sự của lòng, không có sự giả dối ở đây. Nỗi niềm trần trở trong mấy chục năm qua trên đất tạm dung, coi như quê hương thứ hai

Tôi biết nó có nhiều khuyết điểm, nhưng sẽ không bao giờ tôi chỉnh sửa lại. Hãy để nó như là nó.

Khi đưa cho ông bạn, một nhà bình thơ xem, ông bạn tôi nói: Bài có nhiều câu hay, nhưng dài như "cọng rau muống dài thòng", sao không tu từ, chỉnh sửa lại.

Tôi xin mạn phép đưa ra đây một đoạn văn nói về điều này trong bài viết: TỰ BÌNH THƠ của tôi. Xin lỗi thời gian của các bạn trước.

[...Giờ đây tôi tự BÌNH thơ tôi!

Về bài thơ QUÊ HƯƠNG, bạn tui PĐN và tui BÌNH như thế này: Bài thơ này như "cọng rau muống dài thòng".

Quá đúng, nó là bài thơ dài và sẽ là bài thơ dài duy nhất của tui. Không thêm nữa.

Ông bạn quý PĐN còn "phán" thêm: Sao không dùng DAO chặt khúc, chọn lọc lại, làm DỪA?

Cái này thì tui nhất định từ chối, nhất định không theo ý ông thần BÌNH THƠ này.

Tại sao? Tui sẽ giải thích:

"Cọng rau muống" này là cảm xúc thật sự cuộc đời của riêng tác giả về cuộc "dâu bể" của quê hương, không có sự gian dối trong này. "Cọng rau muống" (cảm xúc, CÁI TÔI ĐÍCH THỰC) càng bò dài càng tốt, phải đưa hết cảm xúc riêng mình ra. Chẳng thà nó bò dài, đâm nhiều ngọn con, cho người bình thường ngắt đem nấu canh chua, bóp dấm chanh ...nhậu với "nước mắt quê hương" (rượu đế); "cọng rau muống" vẫn còn sống. Còn hơn là dùng DAO (thủ pháp thơ, thuật ngữ, tu từ.v.v...nói chung là CÁI TÔI LÝ TRÍ) để chặt khúc, chọn lọc (Đưa lên tầm cao: high class) bỏ vào keo, thêm hương vị, chất đổi màu (để trông đẹp hơn) thành DƯA, rồi dán nhãn đem bán hoặc biếu cho thiếu số đặc quyền nhậu với Champagne, XO. Tui không muốn như vậy. Lại nữa khi bị chặt, cọng rau muống sẽ chết.

Bài thơ này là cảm xúc thật sự, nó chỉ cần sự đồng cảm của người bình thường, không cần cấp bậc gì cả. Cái DANH không có ở đây! Đây là một bài thơ duy nhất tôi đi ngược với nguyên tắc của mình: THƠ NÉN mà tui đã có nói đến trong bài SHOW, DO NOT TELL*. Nó càng dài càng tốt, phải nói hết những tâm sự chất chứa trong lòng mấy chục năm qua.

Xin nói thêm điều này với bạn quý của tui: Không thấy trong truyện TIỂU NGẠO GIANG HỒ (KIM DUNG) đôi khi VÔ CHIÊU thắng HỮU CHIÊU đó sao?

*Thôi bữa nào tui dẫn ông ra Starbucks đãi ông một
chầu. Đãi đây là xin ông đừng nói đến chuyện chặt
"cọng rau muống" nữa, chứ không phải HỒI LỘ
ông phải BÈ CONG NGÒI BÚT để khen thơ tui. Tui
biết cái chuyện này ông đã và sẽ không bao giờ làm.
Phải không "ông thần nước mặn"?)*

Trên là những tâm sự riêng tư mà tôi muốn đáp trả
đến Nhã My - Sương Lam

Những kinh nghiệm đau thương thật sự trong các
câu thơ tôi đã giải thích rõ trong bài: "Nhân đọc
Châu Thạch "Hai BÀI THƠ "Quê HƯƠNG". Trên
T VẤN.NET (<http://t-van.net/?p=33083>)[*]

Xin thành thật cảm ơn Nhã My - Sương Lam và nhà
bình thơ Châu Thạch. Chúc sức khỏe đến hai người
và an lạc cho gia đình.

Nguyễn Lạc

[*]

Nhân đọc Châu Thạch “HAI BÀI THƠ “QUÊ HƯƠNG”

Nguyễn Lạc

Bài thơ “Quê Hương” Nguyễn Lạc viết ra, với cảm xúc thật sự của mình để trả lời bài thơ của Đỗ Trung Quân:

Quê hương mỗi người chỉ một

Như là chỉ một mẹ thôi

Quê hương nếu ai không nhớ

Sẽ không lớn nổi thành người.

(BÀI HỌC ĐẦU CHO CON - Đỗ Trung Quân)

– Chúng ta vẫn có thể có hơn một mẹ, nếu vì lý do nào đó bà mẹ ruột đã từ bỏ con. Như trường hợp của thi sĩ Trần Trung Đạo

ĐÔI CẢ THIÊN THU TIẾNG MẸ CƯỜI

Nhắc chiếc phone lên bỗng lặng người
Tiếng ai như tiếng lá thu rơi
Mười năm mẹ nhỉ, mười năm lẻ
Chỉ biết âm thầm thương nhớ thôi

....

Ví mà tôi đôi thời gian được
Đôi cả thiên thu tiếng mẹ cười.

Trần Trung Đạo

Như chúng ta đã biết, Trần Trung Đạo đã có hơn một bà mẹ, bà mẹ trong bài thơ là mẹ nuôi như ông từng thổ lộ. Theo ý của Đỗ Trung Quân thì chỉ nhớ người mẹ sinh ra mình thôi, nếu không nhớ thì sẽ không lớn nổi thành người. Vậy còn người cuu mang mình, người yêu thương, chăm lo mình còn hơn mẹ ruột?

Thương nhớ bà mẹ nuôi này chúng ta vẫn lớn thành người chớ, phải không?

Nhưng nói rõ ra, công tâm người ta thường trăn trở về hai bà mẹ!

NHỮNG PHẢN HỒI VỀ LỜI BÌNH của Châu Thạch

1.

Bài thơ của Đỗ Trung Quân làm khoảng đầu thập niên 80, thật sự lúc đó quê hương đang “te tua”.

Bà mẹ tôi hàng ngày chèo ghe con, dẫu từng ký gạo, từng miếng dưa sấy đi bán kiếm tiền nuôi con; đã khóc ngất khi bị tụi quan thuế tịch thu, do chính sách “ngăn sống cấm chợ”. Có những chị phải quần giấu trong bụng, quanh đùi trong quần từng ký thịt heo (lợn); cũng đã khóc van lạy, nhưng vẫn không được tha bởi tụi quan thuế. Thế mà QUÊ HƯƠNG của ĐTQ tô hồng đẹp đẽ như thế! Than ôi!

Quê hương là con đò nhỏ / Êm đềm khua nước ven sông (Đỗ Trung Quân)

Đúng ra là:

Quê hương chiếc đò nhỏ nhỏ
Qua sông. kham khổ từng ngày
Thân mẹ vai gầy. gánh khổ
Thương con. chịu nổi đắng cay
(Nguyễn Lạc)

Với Đỗ Trung Quân: “Mẹ về nón lá nghiêng che”. Riêng đôi với NL thì: “Mẹ về khóc ngất con ơi!”, vì vốn liếng đã mất, cả nhà sẽ đói.

Trong những năm đầu “Giải phóng” trên báo Tin Sáng của Ngô Công Đức, Sài Gòn Giải Phóng xuất

hiện những bài thơ “hùng hực” của Nguyễn Nhật Ánh, Trần Mạnh Hảo... .

Những điều không do thật sự cảm xúc của lòng, lý trí xen vào, có ý đồ ...có đúng là SỰ THẬT không? Sao không nói lên những nỗi khổ của người dân bé nhỏ?

Liệu những bài thơ như vậy có ở mãi mãi với lòng người không?

2.

Châu Thạch đã viết: “Với nhà thơ Đỗ Trung Quân, quê hương “là dòng sữa mẹ/ Thơm thơm giọt xuống bên nôi” để đưa trẻ lớn lên hoàn toàn không biết chiến tranh, không biết chia ly, không biết tang tóc. Quê hương chỉ là những ngày tháng quá êm đềm.

Ngược lại với Nguyễn Lạc không phải thế, tác giả còn nói nhiều về quê hương với biết bao trần trở, với biết bao gian lao khổ cực mà ông phải gánh chịu nơi quê hương: Quê hương bây giờ là đất nước, nơi có chia biệt, có ly tan, nơi mà tác giả thật sự sống làm người. Thế nhưng chưa hết, quê hương còn là nơi mà tác giả nhận chịu khổ đau với bao nhiêu nghịch cảnh xảy ra cho đời mình”.

NL trả lời: – Nhà bình thơ CT nhận xét rất đúng: Cái quê hương đẹp lý tưởng không thể nào có thật, so với quê hương của đời thường mọi người sống qua. Nó có vui / buồn, ngọt ngào / đắng cay, hạnh phúc / khổ đau...

Đôi với tôi, vẻ ĐẸP LÝ TƯỞNG quá sẽ không có thật ở trên đời. Cái vẻ đẹp LÝ TƯỞNG không thực giống như bức tượng / tranh giai nhân, đẹp toàn bích, nhưng dù gì cũng là vật chết. Nó được trưng bày trong phòng triển lãm, trong Cung đình, trong phòng các đại gia. Người bình thường chỉ được ngắm, không được đụng chạm. Đâu bằng người nữ đẹp bình thường, đời thường; ta có thể ôm ấp vuốt ve và vui vẻ hoặc khóc hận cùng nàng.

Cuộc sống không thể nào mãi êm đềm. Cuộc đời được nhiều ưu ái, tâm tư quá lặng lẽ nhiều khi đưa đến tiêu cực: Quê hương, đất nước ra sao cũng được, ta cứ an nhàn riêng ta.

Không, quê hương không phải mãi đẹp như vậy. Quê hương đôi khi là đất nước, nơi có chia biệt, có ly tan. Quê hương còn là nơi mà con người phải nhận chịu khổ đau với bao nhiêu nghịch cảnh xảy ra cho đời mình; con người bị bắt buộc phải nhận một quê hương thứ hai để sống, dù không muốn!

3.

Châu Thạch viết tiếp:

“Đọc đoạn kết trong bài thơ “Quê Hương” của Nguyễn Lạc ta có cảm tưởng hình như có câu trả lời cho hai câu thơ của Đỗ Trung Quân: “Quê hương nếu ai không nhớ/ Sẽ không lớn nổi thành người”. Câu trả lời ấy như sau: không ai không nhớ quê hương, bởi vì muốn quên mà quên không được. Khó

thơ cũng cho ta một suy luận: có lẽ người có thể quên quê hương, người có thể phá quê hương là những người đang ở trên quê hương. Bởi những người đi xa, không có quê hương nên mới nhớ, không thể không nhớ được. Họ cũng không cầm vận mệnh quê hương trong tay nên cũng không làm sao phá được bằng những người trực tiếp với quê hương”

NL trả lời: – Xin có lời cảm ơn CT sao hiểu rõ lòng tôi như thế. Nói theo ngôn ngữ đời thường là “đi guốc trong bụng” tôi. Chỉ những người có nỗi niềm trần trở mới lo đau đầu cho vận mệnh quê hương, còn người sống êm đềm, lặng lẽ thì không.

Xin tâm sự thêm: Hai câu cuối: “Quê hương sẽ còn để nhớ? / Quê hương đáng nhớ không người?!”. Cái ý của NL là quê hương rất đáng nhớ, đáng quý, chúng ta nên đem hết tâm huyết của mình để cố giữ nó, sao cho NÓ SẼ MÃI MÃI CÒN.

Nguyễn Lạc

II. NHẠC PHỔ THƠ

PHƯỢNG

1. Thơ Nguyễn Lạc

Có một mùa xa lắm
Phượng nở đỏ góc trường
Ve reo mừng rộn rã
Từng bước nhỏ thân thương

Lú lo giờ tan học
Rực trắng cả con đường
Mắt liếc dao lá trúc
Chém tim ai bị thương!

*

Thương phượng rung mắt đỏ
Người giờ tìm phương nao?!
Vẫn đường xưa lối cũ
Ve buồn tình trốn đâu?!

Dấu chân nào nho nhỏ
Nhói hèn tôi rất lâu!
Lời yêu không dám ngỏ
Nên hẳn rõ trong lòng

*

Chiều nay bên trường cũ
Mười năm rồi phải không?

Mười năm ...
dài có đủ?

Phượng ơi. dù trăm năm!

2. Nhạc Mộc Thiêng (Hình bản nhạc)

PHƯỢNG

♩ = 60 Thơ: Nguyễn Lạc
Nhạc: Mộc Thượng

Vừa phải

Cố một mùa xa lăm Phượng nở đỏ góc trường

Về rạo mừng rộn rã Từng bước nhỏ thân thương

Lưu lo giờ tan học Rực trắng cỏ con đường

Mắt liếc dao lá trúc Chém tim ai bị thương!

Thương phượng rừng mắt đỏ Người giờ tìm phượng nào?!

Vân đường xưa lối cũ Về buồn tình trời chiều?!

Đâu chân nào nhỏ nhỏ Nhói hèn tôi rất lâu! Lỡ yêu

không dám ngộ Nên hèn rồi trong lòng

¹ Chiều nay bên trường cũ Mười năm rồi phải không?

Mười năm... dài cỡ đó? Phượng ơi, đó trăm năm!

² Chiều nay bên trường cũ Mười năm rồi phải không? Mười

năm... dài cỡ đó? Phượng ơi, đó

trăm năm!

Fine

ĐÊM

1. Thơ Nguyễn Lạc

Đêm trao thân là thật?
Tình luôn là trăm năm?
Người có là mãi mãi?
Rượu cạn
sầu sao không?!

Đêm lạnh dài rất thật!
Tình đã rồi hư không!
Nhớ chi
người khuất mắt!
Cho mộng sầu căm căm!

Tìm chi
tình đã mất?
Để đêm vọng muôn trùng?!

2. Nhạc Mộc Thiêng (Hình bản nhạc)

ĐÊM

$\text{♩} = 56$ *Thốn thức* ♩ *Thơ: Nguyễn Lạc*
Nhạc: Mộc Thiêng

Đêm trao thân là thật? Tình luôn là trăm năm?
Người có là mãi mãi? Rượu cạn sầu sao không?!

Đêm trao thân là thật? Tình luôn là trăm năm?
Người có là mãi mãi? Rượu cạn sầu sao không?!

Đêm lạnh dài rồi thật! Tình đã rồi hư không! Nhớ chỉ người khuất mắt!
Cho mộng sầu cảm cảm!

D.S. al Coda

Tìm chi tình đã mất? Để đêm vọng muộn trông?!

Tìm chi tình đã mất Để đêm vọng muộn trông?!

Fine

CHUYỆN TÌNH VÙNG U MINH

1. Thơ Nguyên Lạc

"MÃU ĐƠN" HOÀNG MAI

Bên sông tựa nhánh bần xiêu
Lặng im nổi lạnh
điều hiu bên trời
Sương đêm thấm lạnh vai người
Vạc kêu tiếng khô
buồn rơi đoạn lòng!

Mất ơi!
thôi chớ hoài trông
Làm sao giữ được một dòng nước xuôi?

Về thôi?
Ơi!
hãy về thôi
Trăm năm cũng vẫn một đời cô liêu!

Về thôi!
Trời ửng bóng nhiều
ngàn chim riu rít
như trên lòng người!

Về thôi!
Người chẳng đến rồi!
Gặp chi ?
rồi để cả đôi phải sầu!

Hoa xưa nay có còn đâu!
Còn màu lá úa
còn đau tình này!

2. Nhạc Mộc Thiêng
(Hình bản nhạc)

CHUYỆN TÌNH VÙNG U MINH
"MẪU ĐƠN" HOÀNG MAI

♩ - 60 *Theo Nguyễn Lạc*
Nhạc: Mộc Thiêng

Buồn, thối khổ

Hồn sông tựa nhánh bần tiên Lãng

im nơi lảnh đâu hiu hèn trời Sương đêm thắm

lạnh vai người Vạc kêu tiếng khổ bước rơi đoạn

lông! Mất cơ! thời chết hoài trông Lắm sao giữ

được một dòng nước xuôi? Về thôi? Oh! hãy về thôi Trăm năm càng

vấn một đời cô liêu! Về thôi! Trời ờng bóng

nhều ngàn châu riu rít như trời lòng người! Về

thời! Người chẳng đến rồi! Cặp chi? rồi

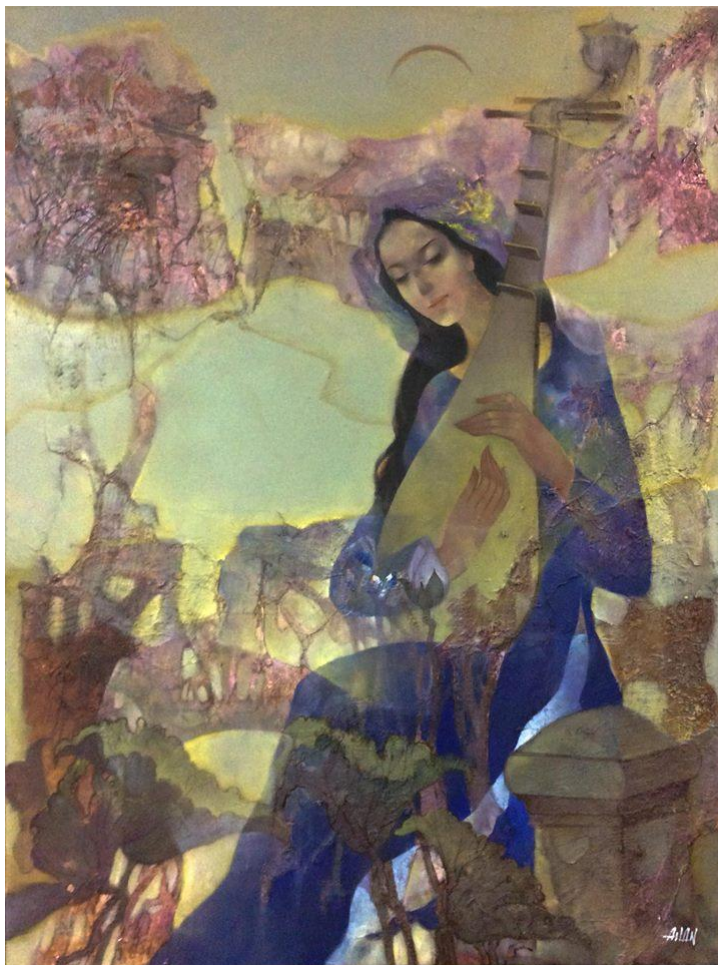
để cơ đời phải sầu! Hoa xuân này cố còn

đâu! Còn màu lá ủa còn đau tình này!

Còn để hử...

Hoa xuân này cố còn đau! Còn màu lá

ủa còn đau tình này **Fine**

Phụ Bản 6: Vọng Cổ Hương (Ái Lan Công Tăng)

NGUYỄN LẠC

MỘT THỜI

(thi tập)

Các Phụ Bản: Họa Sĩ Ái Lan Công Tăng

T.Vân Trình Bày

MỘT THỜI, thi tập của Nguyễn Lạc, là tác phẩm thứ 39 trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu, được phát hành miễn phí trên hệ thống toàn cầu của trang mạng văn học T.Vấn & Bạn Hữu (T-Van.Net).

*Bản Quyền thuộc về tác giả
và Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu*